

Kamer wil onderzoek niet rechtstreeks sturen

De Tweede Kamer steunt minister Ritzen in zijn streven om het wetenschappelijk onderzoek meer te sturen. Maar dat betekent niet dat de politiek in de nabije toekomst van al het onderzoek gaat bepalen welke kant het op moet. Dat bleek deze week in de Tweede Kamer, waar gesproken werd over het Wetenschapsbudget; een tweejaarlijks stuk over het wetenschapsbeleid van de overheid.

door
Hanne
Obbink
HOP

Minister Ritzen had in de aanloop van dat debat opzien gebaard door in het weekblad *Elsevier* te verklaren dat uiteindelijk al het onderzoek door de politiek gestuurd moet worden. Op de Kamer bleek die uitspraak weinig indruk gemaakt te hebben. De minister relativeerde zijn stelling overigens wel. Hij wees erop dat in elk geval

al het universitaire onderzoek dat direct of indirect met het universitaire onderwijs te maken heeft, zich onttrekt aan politieke sturing. Ook legde Ritzen uit dat niet de politiek-in-enge-zin de richting van het onderzoek zal bepalen. Hij wil in zijn keuzes vooral de Overlegcommissie Verkenningen (OCV) volgen.

Werkbriefje

De OCV heeft de afgelopen jaren van vele wetenschapsgebieden aangegeven welke thema's de komende jaren belangrijk zijn. De OCV-prioriteiten hebben een

breed draagvlak, omdat ze tot stand zijn gekomen in overleg met onderzoekers zelf, maar ook met vertegenwoordigers van de maatschappij. 'Onderzoekers hoeven dus geen werkbriefje op het ministerie te halen', aldus Ritzen. De steun die de Kamer voor deze aanpak uitsprak, betekent dat de universiteiten uiterlijk in maart moeten aangeven hoe zij hun onderzoek zullen bijsturen in de door de OCV aanbevolen richting. Ritzen verwacht dat zij met serieuze plannen komen, zei hij na afloop van het kamerdebat. 'De universiteiten voelen wel aan dat de Tweede Kamer anders geld bij hen zal weghalen en overhevelen naar NWO.'

Dat was in het debat inderdaad gebleken. Alle partijen vonden dat de tweede geldstroom (onderzoeksgeld dat via de landelijke onderzoeksorganisatie NWO wordt verdeeld) groter moet worden. En op D66 na vonden zij dat dat geld wel weggehaald kon worden bij de eerste geldstroom (onderzoeksgeld dat rechtstreeks naar de universiteiten gaat). Universiteiten en NWO hebben deze

zomer echter een akkoord gesloten dat zo'n overheveling van onderzoeksgeld voorkomt. Dat akkoord geeft NWO zeggenschap over de selectie van toponderzoekers, zonder dat universiteiten geld hoeven af te staan. Ritzen had zich in het Wetenschapsbudget in grote lijnen achter die regeling geschaard. De Tweede Kamer vroeg zich ernstig af of die zou werken, maar gaf die het voordeel van de twijfel.

Ritzen moest wel wat water bij de wijn doen over het aantal toponderzoekers dat gewenst is. NWO en universiteiten willen twintig topscholen selecteren,

maar de minister wil dat de 70 miljoen gulden die de universiteiten daarvoor vrijmaken aan tien topscholen besteed worden. Hij vreest dat een aantal van twintig ertoe zal leiden dat de scholen 'eerlijk' over de universiteiten verdeeld gaan worden. 'Maar die verdelende rechtvaardigheid is de dood in de pot.' Onder druk van de Kamer zegde Ritzen echter toe dat het aantal van tien geen absoluut maximum is.

Technika 10 Eindhoven viert 10-jarig bestaan

Technika 10 is een stichting die zich in heel Nederland inzet om de deelname van vrouwen aan technische en technologische ontwikkelingen te bevorderen. Men richt zich daarbij op de toekomstige doelgroep: meisjes. Deze maand bestaat de Eindhovense tak van Technika 10 tien jaar. Dat werd vorige week gevierd met onder andere een optreden van het sciencetheater *Pandemonia* in de collegezaal van T-laag. Ruim 200 meisjes moesten meehelpen aan het opbouwen van een podium, waarna gezamenlijk een jubileumlied werd gezongen. Foto: Daan Kers

Mandaatsverlenging U-raadsleden

De U-raad gaat niet over één nacht ijs wanneer het gaat om de beslissing of de leden zelf hun mandaat kunnen verlengen of niet. In de afgelopen vergadering

was er een principiële discussie ontstaan over deze vraag. De aansluiting tussen de oude en de nieuwe onderwijswet, de MUB, verloopt voor de raadsverkiezingen aan de TUE nogal ongelukkig. Op 1 juli loopt de termijn voor de huidige raadsleden af. Voordien moeten er verkiezingen gehouden worden. De kans is reëel dat de nieuwe leden maar voor een paar maanden in functie zijn. Als de nieuwe wet in werking treedt, moeten er opnieuw verkiezingen worden gehouden. Wat is nu verstandiger? Nieuwe verkiezingen houden of maar een tijdje langer blijven zitten? De raad kwam er bij de vorige vergadering op 18 november niet uit. Ir. Chris Huyskens, voorzitter van de U-raad, stelde aanvankelijk

een uitloopvergadering op 25 november vast. Maar een week blijkt toch te kort, om te kunnen toewerken naar een binnen de raad breed gedragen besluit over een dergelijke principiële keuze, zo is zijn constatering. Huyskens heeft de hele zaak voor de raadsvergadering van 16 december nog eens op de agenda gezet, waardoor de raadspartijen extra tijd hebben om het draagvlak voor een beslissing voor of tegen verlenging van het mandaat te onderzoeken.

door
Fred
Gaasdam

Deze week

3 Het CvB organiseerde vorige week een bijeenkomst over de reorganisatie van het Bureau van de Universiteit. Voorzitter De Wilt zei zich hierbij niet te willen afzetten tegen een verkeerd verleden, maar juist vanaf een gezonde basis.

5 De plannen voor de komst van TNO naar de TUE krijgen een steeds vastere vorm. Prof.ir. Theo Boshuizen, deeltijd hoogleraar aan de TUE en tevens directeur van TNO Industrie, licht ze toe.

9 Beroepsdecaan prof.dr. Wim van Gelder is eind augustus door de faculteit Technologie Management aangezocht om de samenwerking te realiseren van TEMA en Technische Bedrijfskunde.

Ritzen wil mobiliteit student verhogen

door
Matthé ten
Wolde
HOP

De mobiliteit van studenten en onderzoekers binnen de Europese Unie wordt nog te veel beperkt door financiële en juridische regels. Dat schrijft de Europese Commissie in een notitie. Minister Ritzen wil het Nederlands voorzit-

terschap van de EU aangrijpen om het al jaren bepleite principe van *money follows student* aanvaard te krijgen. Een paar maanden over de grens studeren is in Europa de laatste jaren gemeengoed geworden. Volgens een 'groenboek' van de Europese Commissie waren vorig jaar al 170.000 studenten mobiel. Maar het succes beperkt zich tot korte studieperiodes. Wie zijn hele studie of een groot deel ervan elders in Europa wil volgen, krijgt van zijn overheid meestal geen studiebeurs mee. De Europese Commissie wil dat dit soort belem-

meringen worden opgeheven. Drie jaar geleden pleitte minister Ritzen binnen de EU al voor het slechten van deze financiële drempels. Een poging van de Denen om hiervoor genoeg steun te krijgen, mislukte toen echter. Sindsdien heeft Ritzen wel met Vlaanderen en drie Duitse deelstaten afspraken kunnen maken over langduriger over de grens studeren met studiefinanciering. Maar op Europees niveau stagneerde de discussie. Het groenboek, opgesteld door Europees onderwijscommissaris Edith Cresson, biedt nieuwe kansen. Ritzen wil in juni

'97, als de Europese Onderwijsraad in Amsterdam bijeen komt, een aantal voorstellen doen. Ook voor onderzoekers vallen financiële drempels te slechten. Uit het Brusselse groenboek blijkt dat sommige lidstaten een onderzoeksbeurs of *fellowship* behandelen als belastbaar inkomen. Onderzoekers krijgen soms zowel thuis als in hun gastland een belastingaanslag. De Europese Commissie wil ook daar een eind aan maken.

Mensen

Ir. Paraskevas Dunias uit Eindhoven verdedigt maandag 2 december om vier uur in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Autonomous robots using artificial potential fields'. In dit proefschrift is het onderwerp robot motion planning voor autonome robots behandeld. Promotoren zijn prof.dr.ir. P. van den Bosch en prof.dr.ir. J. Kok. Dunias (32) studeerde in 1992 aan de TUE af als elektrotechnisch ingenieur. Daarna startte hij bij de faculteit Elektrotechniek dit promotie-onderzoek.

Dinsdag 3 december om vier uur verdedigt **drs. Theo-Jan Renkema** uit Tilburg in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Investeren in de informatie-infrastructuur'. In deze dissertatie wordt een aantal richtlijnen gegeven voor besluitvorming in organisaties. Promotoren zijn prof.dr. T. Bemelmans en prof.dr. J. Theeuwes. Renkema (28) studeerde economische wetenschappen aan de RU Groningen. Na zijn afstuderen in april 1992 trad hij in dienst van de vakgroep Informatie & technologie van de faculteit Technologie Management van de TUE. Daar richtte hij dit promotie-onderzoek.

Ir. Pieter Gunter uit Weert verdedigt

woensdag 4 december om vier uur in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Realistic model catalysts and the application of photoelectron spectroscopy to study their morphology'. In dit proefschrift wordt het gebruik van neurale netwerken beschreven voor het ontwerp van regelaars die de processtoestand van het ene werkpunt naar het andere sturen. Promotoren zijn prof.dr. R. van Santen (TUE) en prof.dr. F. Habraken (Universiteit Utrecht). Gunter (29) studeerde eind 1990 aan de TUE af als natuurkundig ingenieur. Aansluitend startte hij met de tweejarige vervolgoopleiding Proces- en productontwerp. In mei 1993 begon hij met zijn promotie-onderzoek bij de faculteit Scheikundige Technologie.

Woensdag 4 december om vier uur verdedigt **Dian-wen Hu M.Sc.** uit Eindhoven in promotiezaal 5 van het auditorium zijn proefschrift 'Investigations on $\text{Bi}_2\text{Sr}_2\text{CaCu}_2\text{O}_{8+x}$ superconductors'. In deze dissertatie wordt een experimenteel onderzoek naar de fysische eigenschappen van bepaalde hoge-temperatuur supergeleiders beschreven en de daarbij behorende modelvorming. Promotoren zijn prof.dr.ir. W. de Jonge en prof.dr. A. de Waele. Hu (31) studeerde natuurkunde in zijn vaderland China (1988). In 1992 startte hij aan de faculteit Technische Natuurkunde van de TUE met zijn promotie-onderzoek.

Vrijdag 6 december om vier uur houdt **prof.dr.ir. Thijs Bax** in de

blauwe zaal van het auditorium zijn afscheidscollage. Bax heeft zijn rede de titel 'De rijkdom van architectuur' gegeven. Hij was twintig jaar als hoogleraar architectonisch ontwerpen verbonden aan de faculteit Bouwkunde van de TUE. In de periode '79-'81 en '88-'96 was hij decaan van deze faculteit.

Bedankt Ik stel er prijs op allen te bedanken die door hun aanwezigheid, hun vriendelijke woorden en hun geschenken mijn afscheid van de TUE voor mij, mijn vrouw en onze kinderen tot een buitengewoon feestelijke gebeurtenis hebben gemaakt. De grote belangstelling en de vele cadeaus hebben 15 november tot een heel bijzondere dag gemaakt, waaraan wij nog lang met veel plezier zullen denken.

Fred Steutel

De UR vergadert De conceptagenda van de 277e vergadering van de U-raad op 16 december vermeldt het Tijdschema Verkiezingen, de Regeling Nevenwerkzaamheden en de Discussie Strategie TUE. Ook worden de begrotingen voor 1997 van de SSE en van de TUE behandeld, alsmede de Wijziging Bestuursreglement i.v.m. reorganisatie

Bureau en verlenging zittingstermijn. Vervolgens komen het Beheersreglement en het Prestatiebeursfonds 96/97 aan bod. Als laatste punt voor de rondvraag wordt de Vergoeding Bestuursactiviteiten TUE besproken.

PV-Nieuws Kerstdiner

Op vrijdag 20 december organiseert de PV, mede namens het CvB, een kerstdiner voor vuttende en gepensioneerde TUE'ers en PV'ers. Om 17.00 uur heet dr.ir. Henk de Wilt hen welkom in de blauwe zaal van het auditorium. Daarna zal het Jaaroverzicht 1995 worden vertoond en is er gelegenheid het auditorium te bezichtigen. Het diner, in buffetvorm, begint om 19.00 uur. Aanmelden kan schriftelijk tot 6 december bij Cor Rooijackers, RC 0.03.

Agenda winterprogramma

December

- zo 01 St. Nicolaasfeest
- wo 11 Kerstkienavond
- do 12 Vertrek reis Londen
- di 17 Kerstinkopen Maastricht/Valkenburg
- wo 18 Kerststukjes maken
- vr 20 Kerstdiner
- vr 27 Kerstwintercircus

Besluitenlijst CvB Besluitenlijst van de 1184e vergadering van het college van bestuur d.d. 14 november 1996

8656. De besluitenlijst van de 1183e vergadering van het CvB d.d. 7 november 1996 wordt vastgesteld. 8657. Benoemingen A. Bestuurscommissie Collectieve Ziektekostenverzekering Het college besluit mr. J. Vincent te ontheffen van haar functie als lid, tevens voorzitter van de Bestuurscommissie Collectieve Ziektekostenverzekering en W. Klerx te benoemen tot voorzitter van deze bestuurscommissie per 1 november 1996.

B. Raad van Toezicht SSA Het college biedt de U-raad een voorstel aan tot benoeming van twee leden in de Raad van Toezicht SSA. 8658. TUE-Onderzoekscholen Het college besluit tot continuering van de TUE-Onderzoeksschool Polymeren PTN en wijst kf 492.5 toe.

TUE'er wint Hewlett-Packard Strategieprijs

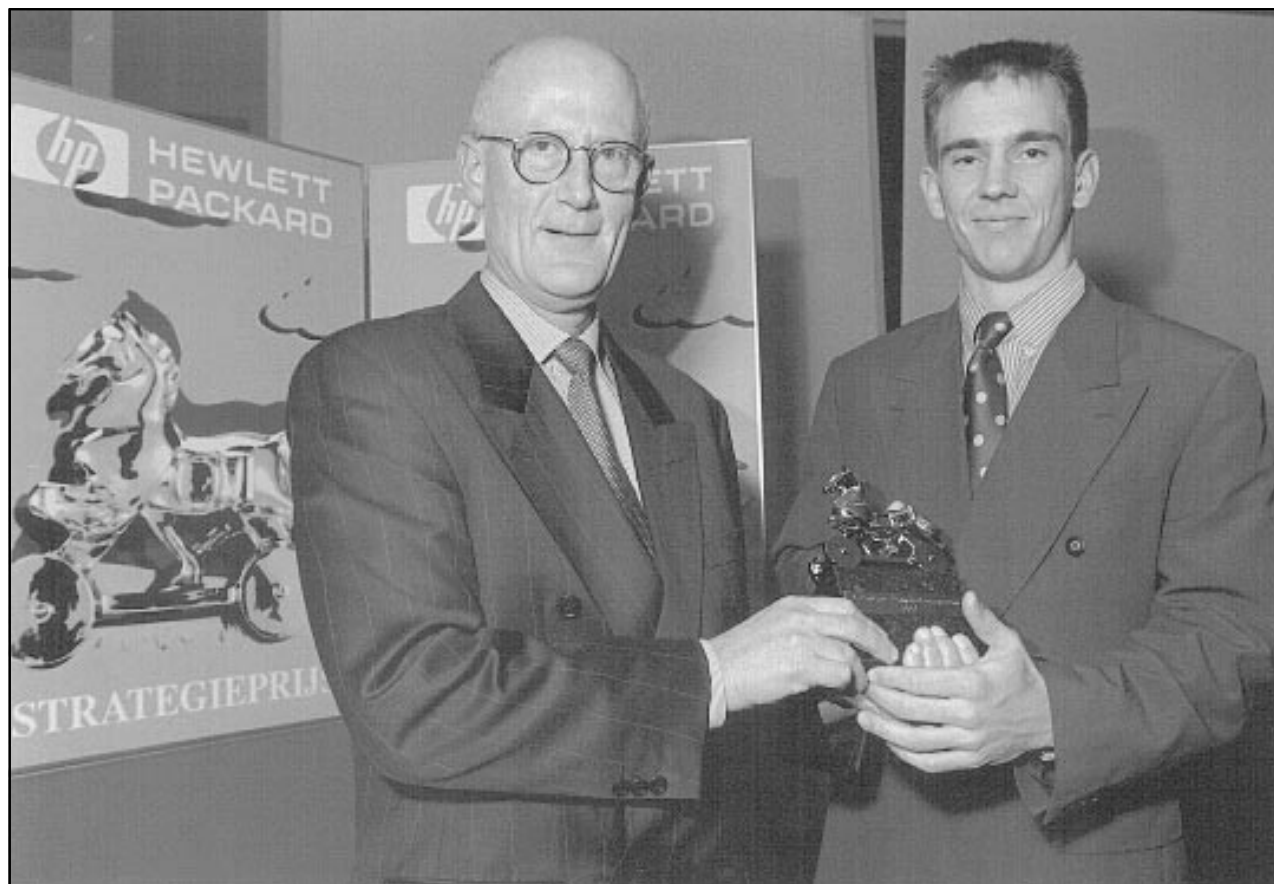
Vrijdag 22 november kreeg ir. Maarten Dirks, afgestudeerd technisch bedrijfskundige aan de TUE, in Amstelveen de jaarlijkse Hewlett-Packard Strategieprijs (in het leven geroepen in 1989) voor zijn scriptie 'Strategievorming bij het toeleverend midden- en kleinbedrijf. Ontwikkeling van een diagnose-instrument voor de status van bedrijven'. Dirks ontwikkelde een

diagnose-instrument, dat zijn weerslag vond in een praktisch handboek over het SPIN-model (Strategisch Proces en Inhoud Analyse), waarmee MKB-bedrijven uitstekend hun marktpositie kunnen bepalen. De jury prees de vertaling van theorie naar praktische toepassing en sprak de hoop uit dat het handboek brede verspreiding zal krijgen. De HP Strategieprijs omvat een studiebijdrage van 20.000 gulden

en een sculptuur in de vorm van het Trojaanse Paard (het beeld voor een winnende strategie). Prof.dr. Jan Algera, die Dirks begeleidde, mag van Hewlett-Packard voor 10.000 gulden aan apparatuur uitzoeken.

van
De
Redactie

Drs. H. van der Velde,
algemeen directeur
Hewlett-Packard Nederland,
overhandigt ir. Maarten
Dirks het Trojaanse Paard.
Foto: Hewlett-Packard

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1996. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam (hoofdredacteur), Han Konings (eindredacteur), Désiree Meijers, Jan Ummels, Gerard Verhoogt

(Student)Medewerkers:
Miguel Alvares, Roel van de Berg (cartoonist), John Buitjes, Jannigje Gerritzen, Lisa Mattemaker, René ter Riet, Willem van Rossum, Bram Saeys (fotograaf), Maurice Schaecken, Ilse Schuts, Siem Simonis, Moniek Stoffele, Huibert Spooenberg

Redactieraad:
Geert-Jan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintsen, Francine Oving, drs. Maarten Pieterse, prof.dr. Frans Sluijter, mr.drs. Ben Donders (secretaris)

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
Baarle-Nassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413, 9200 AK, Drachten, Tel. 0512 - 520936, Fax 0512 - 517415
e-mail: vdm@euronet.nl

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 2474441, Fax 040 - 2456033
e-mail: cursor@cur.tue.nl
http://www.tue.nl/studium_cursor/cursor.html

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

'In tevredenheid omzien helpt niet voor morgen'

'Waarom vermoeien we u met verhalen over hoe we onderzoek en onderwijs moeten doen?' Die woorden sprak CvB-lid ir. Joris van Bergen vorige week donderdag halverwege een bijeenkomst over de technische dienstverlening en de reorganisatie van het Bureau van de Universiteit. 'Vaak ben je zo bezig met je eigen activiteiten, dat je niet meer om je heen kijkt.' Van Bergen vertelde dat het CvB die ochtend toevallig te gast was geweest bij Océ Van der Grinten. Het hoofd Research van dat bedrijf deelde hem mee dat hij met zijn mensen regelmatig aandacht besteedde aan de ontwikkelingen op de markt van kopieerapparaten, terwijl Océ toch zelf een marketingafdeling heeft. De reden: het werkt positief om regelmatig over de grenzen van je eigen werk heen te kijken.

Zoiets als bij Océ zou bij de dienstverlening aan de TUE ook moeten gebeuren', zo luidde de boodschap van Van Bergen. 'Zodat we meer oog krijgen voor allerlei ontwikkelingen en voor de sterktes en zwaktes van de TUE.' De zaal, voornamelijk gevuld met medewerkers van het Bureau van de Universiteit, had toen reeds een verhaal gehoord van CvB-voorzitter dr.ir. Henk de Wilt, onder andere over de positie van de TUE ten opzichte van de concurrenten (Universiteit Twente en TU Delft - FG) en de mate waarin de TUE er in slaagt die concurrentie het hoofd te bieden. In het algemeen slaagt de TUE daar redelijk in: er

zijn gebieden waarop de TUE goed scoort en er zijn er waar dat slechter gaat. 'Samenvattend zou je kunnen zeggen dat we met Twente strijden om de positie van nummer één met betrekking tot populariteit, Delft is inmiddels uitdrukkelijk in de derde positie terechtgekomen', aldus De Wilt.

Maaveld

Voor Van Bergen legde in zijn verhaal over de dienstverlening sterk de nadruk op het belang van de communicatie bij alle veranderingen die op de TUE afkomen. 'Denk zelf over de ontwikkelingen na en als je veranderingen wil voorstellen, kom daar dan mee', zo benadrukte hij. 'Iets waarvan ik hoop dat het snel verandert, maar wat nog wel steeds leeft bij de

TUE, is de gedachte 'Als je je kop boven het maaiveld uitsteekt, wordt die afgehakt'. We moeten van die gedachte - voor zover die nog leeft bij de TUE - af. Ter ondersteuning van zijn mening dat deze stelling niet waar is, meldde Van Bergen dat hij voor deze bijeenkomst een discussie in het OPTUE had gehad over hetzelfde onderwerp. 'Ik heb de deelnemers aan die vergadering uitgenodigd om met tien voorbeelden te komen uit de laatste drie jaar.' Communicatie over de toekomstplannen van de TUE vindt Van Bergen een belangrijke taak voor de leidinggevenden. 'Smoesjes als 'Ik vertel het niet aan mijn medewerkers, want ze zijn er nog niet aan toe', of 'Ik vertel het ze nog wel een keer', kunnen écht niet. Op zichzelf bevatten de verhalen

van De Wilt en Van Bergen geen nieuwe elementen ten opzichte van de vorige recente bijeenkomsten. Nieuw waren wel de korte uiteenzettingen van ir. Cees Rijnen en drs. Henri Janssen over de veranderingen die inmiddels hebben plaatsgevonden bij hun afdelingen, respectievelijk de BTD en DFA. Nieuw waren ook de vragen aan het einde van de bijeenkomst. Medewerkers uit de zaal reageerden op uitnodiging van De Wilt ('het woord is aan u'). De vragen hadden vooral betrekking op de formele kant van de reorganisatie van het Bureau en niet op de inhoud van het verhaal van het CvB. Van Bergen had eerder gesproken over mobiliteitsbevordering, het rouleren van die managers die in de hiërarchie juist onder het CvB zitten. Het CvB vindt het belangrijk dat er bij de TUE meer wordt gedaan aan het rouleren van functies. 'Tot nu toe zat de boel zo vast als een huis. We zijn ervan overtuigd dat het anders moet', aldus Van Bergen.

Carrousel

De functiewisselingen in de subtop zijn de laatste weken voer voor de wandelgangen geweest. Niet alle ontwikkelingen zijn voor iedereen even duidelijk. Het was dan ook niet verwonderlijk dat er vanuit de zaal aan het einde van de bijeenkomst de vraag gesteld werd wanneer de 'carrousel' van functiewisselingen uitgedraaid is, zodat er weer duidelijk is wie welke verantwoordelijkheden heeft. 'Ik wou dat ik dat wist', was het antwoord van De Wilt. 'Ik kan er in alle oprechtheid geen ant-

woord op geven. Het gaat er in ieder geval nu om de zaken procedureel zuiver te doen.' 'Alles is in het verleden kennelijk verkeerd gedaan', was de reactie van een medewerkster in de zaal. 'Ik voel in de woorden van het CvB geen waardering voor wat er in de afgelopen jaren tot stand is gekomen.' De Wilt deelde haar mening niet. 'Er zijn talloze voorbeelden van het feit dat we al veertig jaar lang buitengewoon succesvol functioneren. Maar: in tevredenheid omzien helpt niet voor morgen. Wanneer we onszelf toestaan geen keuzes te maken, zullen we achterop raken in een toekomstige omgeving waarin universiteiten net als andere organisaties zullen moeten wennen aan concurrentie. Daarmee verlaten we uiteindelijk het idee dat alles hetzelfde zou moeten zijn. In die wereld van morgen wordt concurreren een noodzaak. Concurreren doe je op basis van kwaliteit. En wat u zich vooral goed moet inprenten: concurreren is hartstikke leuk, maar ook lastig. Want je moet kiezen. Daarbij moet je bijvoorbeeld niet toestaan dat er vakgroepen zijn die jarenlang slecht presteren. Ik wil het idee wegnemen dat we ons afzetten tegen een verkeerd verleden; we zetten ons juist af op een buitengewoon gezonde basis.' De Wilt deed geen harde uitspraken over de financiële middelen van universiteiten, alhoewel hij op persoonlijke titel sprekend niet zo somber was over de druk van de middelen. 'Maar het gaat er meer om hoe we de middelen inzetten. Welke keuzes gaan we vervolgens maken?'

Oplaadpunt chipknip in gebruik genomen

Laden: toets 'ja'. Saldo: toets '?'. Het opladen van de chipknip is heel simpel. Het apparaat waar dit mee kan, is al enige weken te vinden bij het kantoor van de ABN Amro in het hoofgebouw. Vlak naast de pin-automaat, ofwel de 'flappentap' in studententaal. Het kon echter nog niet worden gebruikt. Vorige week woensdag is het oplaadpunt geactiveerd. Bezitters van een chipknip van de ABN Amro en van andere banken (exclusief de Postbank) kunnen hun pasje nu opladen met het gewenste bedrag. Nazien van het saldo is ook mogelijk.

door
Jan
Ummels

De chipknip kende na flink wat geharrewar tussen de verschillende banken een trage start. Nu wordt Nederland echter in hoog tempo voorzien van chipknip-oplaadpunten en chipknippassen. ABN Amro, thuis op de TUE, wil voor het einde van het jaar ruim achthonderd oplaadpunten op haar kantoren in gebruik hebben. In de loop van 1997 moet het ook mogelijk zijn om thuis de chipknip op te laden. Dat kan dan met een zogenaamde 'chipknipper'. Dat is een handig apparaatje waarmee de chipknip via de telefoon kan worden opgeladen en het saldo kan worden afgelezen.

Primeur

Het Winkelcentrum Woensel had

in Eindhoven de primeur. Vanaf oktober is het daar mogelijk om met de chipknip te betalen. De nieuwe elektronische betaalwijze heeft echter nog te kampen met aanloopmoeilijkheden. Studenten die al over een chipknippas beschikken, klagen erover dat er nog zo weinig met de pas mogelijk is. Volgens Frank Klomp, kantoor-directeur van de ABN Amro-bank in het hoofgebouw, is het niet eenvoudig om de oplaadpunten op grote schaal operationeel te maken. 'Het zal nog wel zo'n zes à acht weken duren voordat in Eindhoven alle acceptatiepunten geactiveerd zijn. Hetzelfde geldt ook voor de chipknippassen. Het is de bedoeling dat deze op de TUE in de komende drie maanden omgewisseld zijn. ABN Amro is eerst begonnen met de mensen die relatief veel betalingen doen middels de pincode', vertelt Klomp. Gevraagd naar de betalingsmogelijkheden met de chipknip binnen de TUE, laat Klomp weten dat

hieraan gewerkt wordt. 'Er zijn hierover contacten geweest met de Dienst Financiën en Administratie (DFA). Sinds enige tijd houdt een verkenningsgroep bij deze dienst zich er mee bezig', laat hij weten. Klomp denkt dan bijvoorbeeld aan betalingen voor dictaten, sportkaarten, mensa, reprozakken en in de bibliotheek. En in de kantines? Klomp constateert met een lichte ondertoon van teleurstelling: 'Dat loopt uiteraard via het cateringsbedrijf Van Hecke. Het zal dan van hun eigen bank afhangen wat er gaat gebeuren.'

Pilotproject

Navraag bij drs. Henry Janssen, hoofd DFA, leert dat men zich daar volop met de chipknip bezighoudt. 'Er is nu een pilotproject in het leven geroepen. Daarbij gaan we bekijken hoe we het betalingsverkeer voor studenten willen regelen. Ook voor de kantines. Verder wordt nagegaan hoe we in de toekomst het hele interne betalingsverkeer hiermee kunnen regelen', legt hij uit. De chipknip zal ook voor de studenten en medewerkers van de TUE voor veel betalingsgemak gaan zorgen. Maar is dat echt zo? Een student die al een tijdje over de chipknip beschikt, laat zich hier twijfelachtig over uit. 'Tot nu toe heb ik er nog niets mee kunnen doen. Gewoon, omdat de grote zaken nog niet over een betalingsapparaat beschikken. Ook zou het natuur-

lijk wel fantastisch zijn als er nog meer mogelijkheden op een chipknip een plaatsje zouden krijgen; zoals de OV-kaart, collegekaart, bioscoopkaartje, telefoonkaart en

voor de vette hap uit de automaat.' Klomp: 'Het heeft twee jaar geduurd voordat de pinpas volledig werd geaccepteerd. Zo zullen de mensen ook weer moeten wennen aan de chipknip', denk ik.

Het oplaadapparaat voor de chipknip is klaar voor gebruik. Foto: Bram Saeyns

Interne vacature

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

De TUE zoekt in samenwerking met het Natuurkundig Laboratorium van Philips Research een

Assistent in opleiding

V32641

Algemeen

Architecturen spelen bij de ontwikkeling van producten en productfamilies een steeds domi-

nantere rol. Een architectuurmodel is een belangrijke tussenstap in het requirements engineering proces,

omdat dit het uitbalanceren tussen de wensen van de klanten en de technologische mogelijkheden ondersteunt. Zo'n model maakt het ook mogelijk om het daaropvolgende ontwikkelproces beter en efficiënter te laten verlopen en vergemakkelijkt het hergebruik van componenten. Dit speelt met name op het hard groeiende gebied van de Embedded Systems, waar de complexiteit en het aandeel van de software snel toenemen.

Het Natuurkundig Laboratorium van Philips Research, de vakgroep Informatica van de faculteit Wiskunde en Informatica en de vakgroep Informatica & Technologie van de faculteit Technologie Management van de TUE verrichten daarom gemeenschappelijk onderzoek op het gebied van 'Architectural Modelling of Software-Intensive Systems'. Dit project sluit tevens aan bij een lopende activi-

teit van Philips Research waarbij onderzocht wordt hoe product-gereleerde besluitvormingsprocessen ondersteund kunnen worden met behulp van Informatie Technologie. Het doel van dit project is het verbeteren van het ontwikkelproces van Embedded Systems. Daarbij gaat het onder andere om de volgende aspecten: de wisselwerking tussen producteigenschappen en ontwikkelproces, het nemen van ontwerpbeslissingen in een interdisciplinair team, het ondersteunen van productfamilies, het moduleren van verschillende productdimensies (zoals functionaliteit, prestatie, betrouwbaarheid en veiligheid), het ondersteunen van de verschillende 'views' die de vele bij ontwerp en productie betrokken groepen hebben en het vaststellen van de kwaliteit van een architectuur.

Taken

Het onderzoeksproject zal worden uitgevoerd aan de hand van praktijkvoorbeelden bij Philips Sound & Vision en loopt parallel met een soortgelijk project bij Philips Medical Systems. Na het bestuderen van de relevante literatuur zult u zich in nauwe samenwerking met de verschillende betrokkenen, onder andere bezighouden met het opstellen van de eisen aan een productarchitectuur, het ontwikkelen van een framework voor architectuurmodellen voor Embedded Systems, het ontwikkelen van criteria om de kwaliteit van een architectuur te kunnen beoordelen, het opstellen van richtlijnen voor het ontwerp van een architectuur en het toetsen van het framework in de praktijk. Ter voorbereiding op uw werk doorloopt u met name in de eerste jaren ook een opleidingsprogramma.

Gevraagd

U bent afgestudeerd als informaticus of technisch bedrijfskundige en hebt een goede theoretische of praktische achtergrond op het andere vakgebied. Tevens beschikt u over goede

contactuele vaardigheden en bent u geïnteresseerd in het oplossen van interdisciplinaire vraagstukken in de praktijk.

Aanstelling/salaris

U krijgt een aanstelling in tijdelijke dienst bij de faculteit Wiskunde en Informatica van de TUE voor maximaal 4 jaar. Het grootste gedeelte van het werk zal binnen Philips uitgevoerd worden. Uw bruto maandsalaris bedraagt fl. 2.114,- in het eerste jaar, oplopend tot fl. 3.775,- in het vierde jaar.

Inlichtingen

Bij prof.dr. Dieter Hammer, TUE, faculteit Wiskunde en Informatica, vakgroep Informatica, tst. 4416, e-mail: hammer@win.tue.nl, of bij: dr.ir. Peter van den Hamer, Philips Research, Information and Software Technology, tel. 2744060, e-mail: vdhamer@natlab.research.philips.com.

Hoe te reageren

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen twee weken richten aan de personeelsafdeling van de faculteit Wiskunde en Informatica, t.a.v. mw. M. van Koesveld, afd. PZ, HG 6.24, Postbus 513, 5600 MB Eindhoven. Hier kunt u ook informatie krijgen over het arbeidscontract.

Dienst Overige Zaken

Studentenstad

Is Eindhoven een studentenstad? Wie zelf ooit elders gestudeerd heeft en daarna naar het Zuiden is afgezakt, heeft met deze vraag weinig moeite. Het is duidelijk dat een vergelijking met Delft, Groningen en Leiden ten nadele van Eindhoven uitvalt. We weten dat het herkauwen van studentenervaringen tot nostalgische vertekening leidt (...nie kehrst Du wieder, gold'ne Zeit...), maar ik denk niet dat dit alles verklaart. Trouwens, wat is dat eigenlijk: studentenstad? En wat zou het, dat Eindhoven niet aan die omschrijving voldoet? Voor wie is dat van belang?

Voor de studenten, denk je al gauw. Maar dat valt mee, zo blijkt. Keer op keer duikt hetzelfde beeld op: een deel van de buitenschoolse activiteiten speelt zich nog in de gemeente van herkomst af. Het lijkt alsof deze *studiosi* Eindhoven slechts als tijdelijke verblijfplaats beschouwen. Het biotoopje is niet meeverhuisd. Dit verklaart

de veelgehoorde klacht, dat er in de weekeinden ('de randen van de week') in Eindhoven geen bal te beleven zou zijn. Voor de vijf resterende werkdagen blijft er niet veel over: eten, sport en stappen. Hierover worden weinig klachten gehoord.

Wat opvalt is dat het behoeftenpatroon van veel studenten nauwelijks afwijkt van dat van andere jeugdige kamerbewoners. Dat het om jongeren gaat die tot de best opgeleide tien (of zo) procent van hun generatie behoren, zou een hoge(re) deelname aan het culturele leven doen vermoeden. Dit klopt niet. Recente cijfers uit Utrecht spreken op dit punt duidelijke taal. Er is geen reden om aan te nemen dat Eindhoven, met een aanmerkelijk minder veelzijdig studieaanbod, het beter zou doen. De gemeente zou een tweede belanghebbende kunnen zijn. Zij is ooit niet onaardig begonnen, door een - weliswaar fout gelegen - lap grond om niet ter beschikking te stellen van de nieuwe TH. Dus verrees aan de verkeerde kant van het station het bekende complex,

dat nu, veertig jaar en duizenden Woenselse woningen later, nog steeds *in the middle of nowhere* ligt. Ook aan de studenten werd overigens gedacht: een deel van het Stadswandelpark werd gesloopt, teneinde de jongeren passend te huisvesten. Zelfs maakte de burgemeester deel uit van het Curatorium. Sindsdien is er veel veranderd. Je zou soms denken dat Eindhoven, de poet eenmaal binnen, zich weinig aan studenten gelegen laat liggen. Terwijl toch een fiks deel van alleen al de zesduizend TUE-studenten hun inkomen in belangrijke mate in de stad opmaakt, - wat voor de lokale economie een aardige opsteker vormt.

De laatste keer dat het thema 'Eindhoven-Studentenstad' enige politieke belangstelling trok, was in 1991. Niet dat het de gemeente om het welzijn van de studenten ging. Letterlijk heette het: *De aantrekkelijkheid van het centrum en dus ook de aantrekkelijkheid van Eindhoven als stad om te studeren wint eraan, wanneer het centrum veelvuldig wordt bezocht door diverse bevolkingsgroepen, waaronder studenten*. Merk op, dat in dit belabberde proza studenten aan de haren naar het centrum worden gesleept om als een soort levend decor de stad aantrekkelijker te doen ogen. Hoe het zij, de obligate werkgroep rapporteerde, waarna het resultaat onder het stof verdween. Men had namelijk een beter plan. Al in 1983 was een voorstel geformuleerd om in een

aantal Eindhovense straten een 10-procentnorm te gaan hanteren. Overmatige kamerbewoning zou het woon- en leefklimaat hebben verstoord, waardoor te veel jonge gezinnen de stad hadden verlaten. Dit zou leiden tot een onevenwichtige opbouw van de bevolking. Toen werd de norm nog door de Raad afgewezen. Ditmaal was het raak en kwam er wel zo'n discriminerende regeling. Het treurige van de zaak is dat de overlast die sommige studentenhuizen in hun omgeving zouden veroorzaken, is kunnen ontstaan doordat studenten en andere kamerbewoners niet terecht konden - en nog niet kunnen - in hun favoriete stadsdeel: het centrum. Deze voorkeur is al eeuwenlang bekend, maar heeft kennelijk geen, althans onvoldoende, gevolgen voor het huisvestingsbeleid dat deze goede stad voor haar bewoners ten uitvoer legt. Had de gemeente gezorgd voor een passend aantal centraal gelegen huurkamers, dan zou er geen sprake van overlast zijn. Het getuigt van weinig bestuurlijk inzicht - *putting it mildly* - het gemankeerde resultaat dan maar via dwang te realiseren. Gelukkig lees ik in de krant van gisteren dat de gemeente haar poging tot sluiting van een studentenhuus door de Bossche rechtbank gedwarsboemd zag: het besluit werd nietig verklaard. Goed zo, jongens en meisjes, volhouden! En de wethouder zou er goed aan doen een serie goede gesprekken met de bouw-

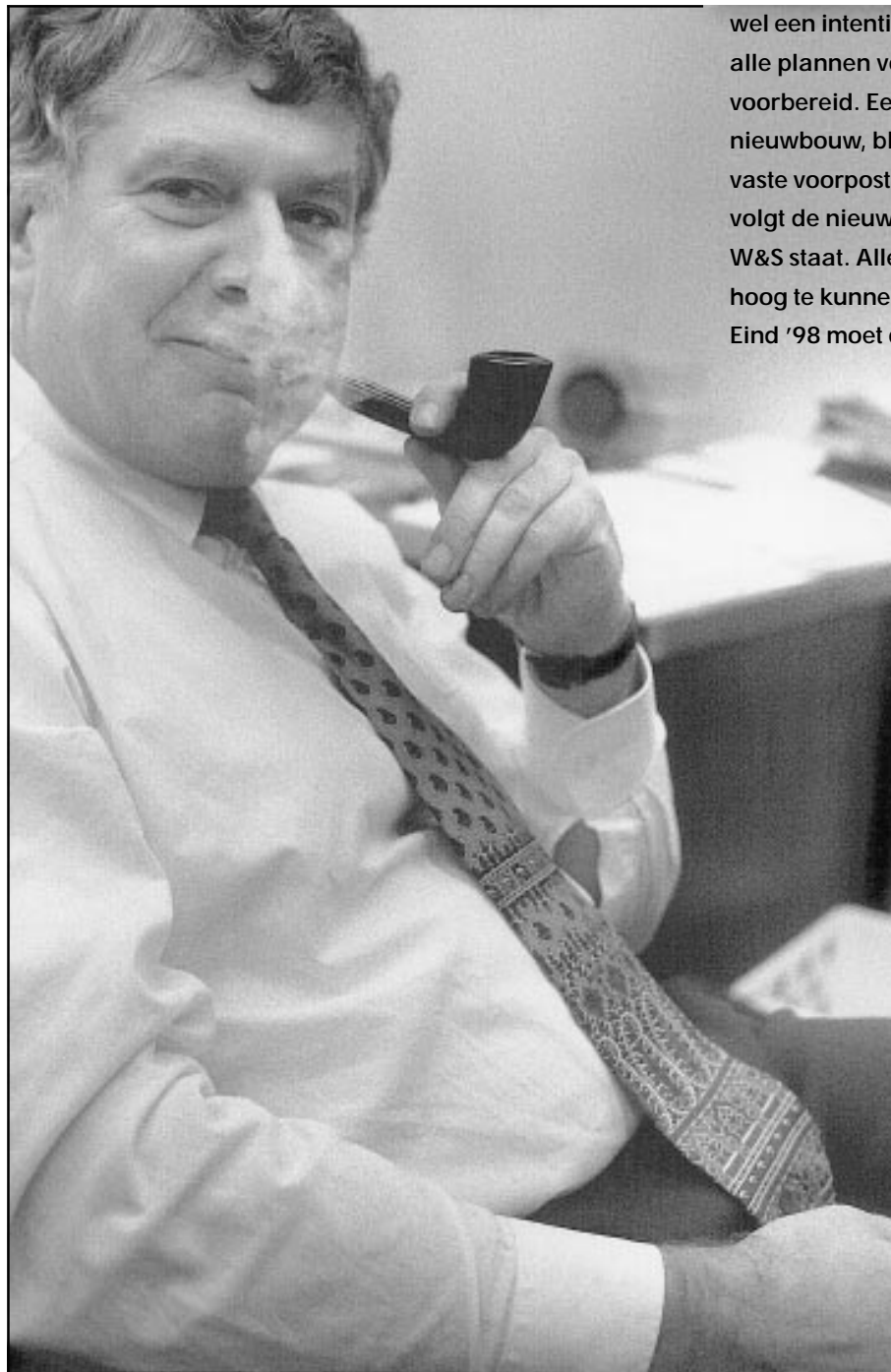
corporaties te voeren en dat stuitende 10-procentgedoe achterwege te laten. (Nu we het toch over kamerbewonersonvriendelijke maatregelen hebben: Eindhoven had vier jaar geleden nog een primuur buiten het boekje. Het parkeren van fietsen, in de binnenstad, werd verboden! Bij terugkeer van de boodschappen bleken er rijwielen verdwenen. Ingepikt door nijvere centrumbeheerders. En wat nu het aardige is, die hele actie was - en is - onwettig. Dat wisten ze wel bij de gemeente, maar ze hielden stiekem hun mond. De wegsleepacties zijn inmiddels gestopt. U moet zelf maar kijken wat u met dit bericht aanmoet. Zelf houd ik niet van fietsvrij: ik vind het nogal *nouveau riche*.) Het meeste belang bij een als swingend bekendstaande studentenstad heeft zonder twijfel de universiteit. De indruk die de stad Eindhoven maakt op bezoekende scholieren zou wel eens een van de belangrijkste factoren kunnen zijn bij de uiteindelijke studiekeuze. Over de vraag hoe de TUE die indruk kan beïnvloeden, zullen we het binnenkort hebben.

Wordt vervolgd.

Bbo van Winkel

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr.ir. J.D. Janssen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, drs. M. Pieterse, prof.dr. F.W. Sluijter, drs. A.J. Vervoorn en dr.ir. E.G.F. van Winkel.

Plannen voor komst TNO naar TUE krijgen vaste vorm

Hoewel er nog geen definitief contract is ondertekend, maar wel een intentieverklaring en een raamovereenkomst, worden alle plannen voor de komst van TNO naar de TUE voortvarend voorbereid. Een voorlopige huisvesting, in afwachting van de nieuwbouw, bleek te duur. Dus besloot men meteen tot een vaste voorpost bij de faculteit Werktuigbouwkunde. Daarna volgt de nieuwbouw op de plaats waar nu het gebouw van W&S staat. Alle betrokkenen hopen op de plaats van W&S-hoog te kunnen beginnen na de bouwvakvakantie van 1997. Eind '98 moet de nieuwbouw gereed zijn.

het nieuwe TNO-gebouw een eigen gezicht moet krijgen. Hoe staat het daar mee? Boshuisen: 'Vooral kleinere bedrijven hebben bij de TUE toch wat drempelvrees. We gaan aan de rand van de campus zitten met een ingang aan de Dorgelolaan. Als je binnenkomt moet je meteen zien dat er gewerkt wordt, dus op de begane grond komt de werkplaats.' Volgens Boshuisen komen er eigenlijk twee voorkanten: één aan de Dorgelolaan en één aan het nieuwe plein met mogelijk een parkeergarage, zoals het Masterplan aangeeft. 'Ons 'eigen gezicht' wordt wel beperkt door de eis uit het programma van eisen van de omvang van circa zeventienduizend vierkante meter grondoppervlak die ons ter beschikking staat. Het gebouw wordt in feite een doos. Dwars op deze 'doos' die drie verdiepingen krijgt, komt een toren van drie verdiepingen met de divisie Productontwikkeling. Materiaaltechnologie en een deel van het Centrum voor Technische Keramiek, dat nu elders op het TUE-terrein is gevestigd, komt dicht bij de nieuwbouw van Scheikunde te liggen. Dit in verband met het nieuwe, nog op te richten topinstituut Polymeren. Dat wordt een gigantische concentratie van materiaaltechnologie.'

Prof. ir. Theo Boshuisen: 'De specifieke taken van beide instituten blijven overeind; bij TNO ligt de nadruk op contractresearch, bij de TUE op onderwijs en onderzoek.'
Foto: Daan Kers

door
Gerard
Verhoogt

Prof. ir. Theo Boshuisen, deeltijd hoogleraar bij de sectie Systems Engineering van de faculteit Werktuigbouwkunde en tevens directeur van TNO Industrie, heeft er duidelijk zin in. Hij praat enthousiast over de mogelijkheden, de stand van zaken en alle opties die de komst van TNO Industrie naar de TUE biedt. Binnen TNO Industrie zijn er vijf divisies gevormd, te weten: Productontwikkeling, Vervaardiging (die snel matrijzen en prototypes kan maken), Productietechnologie (die aluminium, metalen, kunststoftechnologie, textiel, papier en karton omvat), Materiaaltechnologie (met name polymeren)

en Productonderzoek (testen en keuren). Inmiddels werken er al mensen vanuit verschillende vestigingen samen in de nieuw gevormde divisies. Het gaat om de vestigingen in Apeldoorn (het voormalige metaalinstituut), Oostsingel (het voormalige productcentrum) en Zuidpolder (het voormalige kunststof- rubberinstituut). Ook de kleinere afdelingen uit Den Helder (oppervlaktegedrag van materialen en corrosie) en Waalwijk (schoenen en leer) zijn er bij betrokken. Het gaat in totaal om vierhonderd mensen en een omzet van 75 miljoen gulden, allemaal contractonderzoek.

Vooruitgeschoven post

Boshuisen over de nieuwe faciliteiten: 'Tijdelijke huisvesting, om alvast te kunnen beginnen op de TUE, werd te duur. Daarom hebben we gekozen voor een vooruitgeschoven post en daarna voor definitieve huisvesting van één instituut. De apparatuur die in de voorpost moet staan, komt meteen op zijn vaste plek bij Werktuigbouwkunde. Dat betreft voor het

grootste deel omvormtechnologie, in samenwerking met dr. ir. Frank Baaijens en dr. ir. Han Meijer van die faculteit. Op korte termijn beginnen we met 25 mensen. Aangevuld met andere disciplines verwachten we medio '97 met ongeveer vijftig mensen in Eindhoven te zitten. We hebben dan een flinke vooruitgeschoven post.' Intussen zijn de conceptplannen klaar, die aan het CvB worden voorgelegd, is de ruimtestudie achter de rug en is het voorlopig ontwerp van het gebouw gereed. Het nieuwe gebouw krijgt een totale oppervlakte van circa 20.000 vierkante meter (exclusief het deel bij W). Als alles volgens plan verloopt, begint de nieuwbouw na de bouwvakvakantie van 1997. Een en ander moet ook nog afgestemd worden op het Masterplan, waarin de herinrichting van de TUE-campus staat aangegeven. De nieuwbouw komt op het W&S-terrein en moet in principe eind '98 klaar zijn.

Eigen gezicht

Eén van de voorwaarden voor vestiging op het TUE-terrein was dat

op disciplines georiënteerd. Als wij daar met een product aankomen, moet je alle verschillende aspecten integreren die over de faculteiten verspreid zijn. Tegelijk moeten de specifieke taken van beide instituten overeind blijven: bij TNO ligt de nadruk op contractresearch, bij de TUE op onderwijs en onderzoek.' Dat klinkt heel mooi, maar is dat in de praktijk reëel? Boshuisen: 'TNO moet aan de faculteiten aangeven, waar wij kennisopbouw willen laten plaatsvinden. Dat moeten we vervolgens matchen. Dat krijg je per project verschillende samenwerkingsverbanden. Met bepaalde faculteiten en vakgroepen heel intensief, met andere losser. En met de ene vakgroep weer wat meer dan met de andere. Bij omvormtechniek heb je bijvoorbeeld te maken met Productietechnologie en Materiaaltechnologie. Die divisies zijn allebei bij een topinstituut betrokken.'

Bedreiging

Nu heeft de TUE ook een UTI Mechatronica. Is TNO daar geen bedreiging voor? Of voor andere UTI's? Boshuisen: 'Daar zijn natuurlijk heel lang gesprekken over gevoerd. We kijken in hoeverre we bij al die activiteiten goed samen kunnen werken en of we activiteiten kunnen bundelen. We hebben hele intensieve contacten met prof. dr. ir. Toon van de Wolf over gezamenlijke projecten. De TUE heeft relaties met het bedrijfsleven en dat moet ook. Maar die richten zich meer op ondersteunende onderzoeken, op lange termijn en meestal bij grote bedrijven. Kleinere bedrijven hebben vaak wat kortlopende projecten, waar de universiteiten minder goed voor toegerust zijn. Een UTI kan dat soort dingen wel doen, maar in beperkte mate omdat ze te klein zijn. Ze maken gebruik van de medewerking binnen de faculteiten. Dus als een UTI het goed doet, krijgt het op een gegeven moment een capaciteitsprobleem. Wat is er dan mooier om te zeggen 'Laten we het samen doen'. Bij Polymeren ligt het eenvoudiger. Prof. dr. Piet Lemstra heeft meteen gezegd: 'Laat het UTI Kunststoftechnologie geleidelijk in TNO overgaan.'

Contract

Tot nu toe is er een intentieverklaring getekend en een raamovereenkomst, maar geen definitieve overeenkomst. Waarom is dat? Boshuisen: 'Naar mijn idee zijn de intenties zover dat alles geregeld is. Inhoudelijk is er geen enkel probleem en is er optimale overeenstemming tussen de beide besturen. Er is elke week overleg, alle mogelijkheden worden bekeken, ook hoe het met de bouw gaat, het facilitair bedrijf enzovoort. Maar voordat zoiets allemaal tot in de puntjes in een contract geregeld is, hoe dat allemaal juridisch vorm moet krijgen, dat duurt gewoon even. Dat is alles.' Wie alvast een indruk wil krijgen wat TNO allemaal van plan is, moet op 24 april van het volgend jaar komen kijken. Dan komt er een groot evenement waar heel TNO zich aan Eindhoven presenteert. De lokatie wordt nog bekend gemaakt.

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Bij de vakgroep Instrumentele analyse van de faculteit Scheikundige Technologie bestaat een vacature voor

Post doc

V37323

Algemeen

In de expertisegroep Vaste-Stof NMR wordt onderzoek verricht op het gebied van NMR van vaste monsters in samenwerking met een aantal groepen binnen (en buiten) de faculteit Scheikundige Technologie. Specifieke voorbeelden zijn het onderzoek aan katalysatoren, anorganische materialen, dragermaterialen voor de chromatografie en polymeren.

Taken

Van de functionaris wordt een zelfstandige bijdrage aan dit onderzoek verwacht, waarbij hij/zij zal optreden als volwaardige wetenschappelijke partner in de onderzoeksprojecten. Specifieke inbreng wordt gevraagd bij het implementeren van moderne technieken voor vaste-stof NMR, welke van belang zijn voor bovengenoemde projecten. Voorts wordt een bijdrage gevraagd aan de onderwijsactiviteiten van de vakgroep, met name op het gebied van de kernspinresonantie. Dit onderwijs wordt veelal verzorgd in de vorm van werkcolleges. Tenslotte wordt het beheer van het vast-stof NMR laboratorium aan de nieuwe functionaris toevertrouwd.

Gevraagd

Voltooid academische opleiding in de scheikunde of natuurkunde, eventueel aangevuld met een promotie. Een analytisch chemische of fysisch chemische achtergrond met specifieke

ervaring op het gebied van NMR. Brede kennis van en belangstelling voor de scheikunde. Goede didactische kwaliteiten en contactuele eigenschappen. Enige kennis van de electronica van geavanceerde meetapparatuur. Kennis van andere moleculair-spectrometrische methoden is een pre. Abstract denkvermogen (fysisch wiskundig). Zowel individueel als in teamverband kunnen presteren. U beschikt over een grote nauwkeurigheid.

Aanstelling/salaris

Een aanstelling voor minimaal 3 jaar. Daarna bestaat de mogelijkheid het dienstverband om te zetten in een UD-positie. Het salaris bedraagt maximaal fl. 6.094,- bruto per maand.

Inlichtingen

Wilt u meer weten over de functie, neem dan contact op met dr.ir. J. de Haan, t.st. 3022. Voor overige informatie kunt u bellen met M. van de Sande, coördinator P&O, t.st. 2842.

Hoe te reageren

Uw schriftelijke sollicitatie (vergezeld van uw cv) kunt u binnen twee weken richten aan de A. van Mierlo, directeur beheer van de faculteit Scheikundige Technologie, Postbus 513, 5600 MB Eindhoven, onder vermelding van het vacaturenummer.

Bij de Stralingsbeschermingsdienst bestaat een vacature voor een

Management assistent

V34153

Algemeen

Binnen de TUE is de zorg voor stralingsbescherming centraal georganiseerd. De bestuurlijke en vaktechnische taken worden verricht door de SBD/TUE. De SBD/TUE is een door de overheid erkende, onafhankelijke stralingsbeschermingsdienst, die zorgt voor de organisatie, advisering, dienstverlening en het houden van toezicht inzake het verantwoordelijk gebruik van stralings-toestellen en radioactieve stoffen. De SBD/TUE beheert de radiologische infrastructuur, stralingsbronnen en stralingsmeetapparatuur ter ondersteuning van radiologisch onderzoek. De SBD/TUE fungeert als kenniscentrum op het gebied van stralingsbescherming en dosimetrie voor onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening. Ook verzorgt de SBD/TUE voorlichting, cursussen en practica over stralingsbescherming en dosimetrie. De specialistische kennis en technische middelen worden in ruime mate aangewend

voor externe dienstverlening en advisering. De SBD/TUE opereert binnen het vakgebied stralingsbescherming zowel nationaal als internationaal op hoog niveau.

Taken

Algemene administratieve en secretariële ondersteuning van de gehele groep, bestaande uit 14 medewerkers; directe secretariële- en managementondersteuning van het hoofd SBD/TUE; zorg voor administratieve processen en voor documentatie en gegevensbeheer; organisatie van vergaderingen, cursussen en wetenschappelijke bijeenkomsten; leiding geven aan een secretariaatsmedewerkster.

Gevraagd

HAVO/VWO-scholing aangevuld met secretaresse-/managementopleiding en ervaring. Grote vaardigheid in het PC-gebruik voor tekstverwerking en DTP en administraties. Goede kennis

van de Nederlandse en Engelse taal in woord en geschrift en redactionele vaardigheden. Nauwgezetheid, zelfstandigheid en organisatievermogen en communicatieve vaardigheden.

Aanstelling/salaris

Wij bieden u een aanstelling, afhankelijk van uw huidige rechtspositie, in principe voor een proeftijd van maximaal twee jaar met uitzicht op een vast dienstverband. De salariring vindt plaats volgens salarisschaal 6. Bij gebleken geschiktheid voor toekomstige taakuitbreiding is honorering volgens een hogere salarisschaal mogelijk.

Inlichtingen

Betreffende de functie: ir. Chr. Huyskens, hoofd SBD, t.st. 3355, e-mail: sbd@sbd.tue.nl. Overige informatie: bc P. Tiel Groenestege, personeelsadviseur, t.st. 4329.

Hoe te reageren

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen twee weken na het verschijnen van deze oproep richten aan G. Pasmans, directeur beheer van de faculteit Technische Natuurkunde, onder vermelding van het vacaturenummer.

derzoek: dinsdag 3 december, 16.00 uur, BG zaal 2; Prestatiebeursfonds 1996/97.

* Raadscommissie Beleidsontwikkeling: maandag 2 en 9 december, 16.00 uur, BG zaal 2; Wijziging Bestuursreglement TUE ivm reorganisatie Bureau, verlenging zittingstermijn en Beheersreglement. * Raadscommissie Middelenplanning: maandag 2 en 9 december, 16.00 uur, BG zaal 3; Begroting SSE 1997, Begroting TUE 1997, Presidium, Vergoeding bestuursactiviteiten. Vergaderstukken kunnen opgehaald worden bij het secretariaat van de U-raad, BG 0.2, t.st. 2554.

Ander nieuws

UR-Nieuws

Vergaderingen adviescommissies

De vergaderingen van de adviescommissies van de U-raad zijn openbaar. Om leden van de TUE-gemeenschap de gelegenheid te geven bij deze vergaderingen aanwezig te zijn, worden de agenda's van de commissievergaderingen elke maand in Cursor gepubliceerd.

* Raadscommissie Onderwijs en On-

Besluitenlijst UR

Besluiten genomen in de 276e vergadering van de universiteitsraad d.d. 18 november 1996

96.276.01. De U-raad besluit G. Pasmans en ir. J. van der Wielen-van de Wiel te benoemen tot lid van de Raad van Toezicht Stichting Studenten Activiteiten voor de periode van 1 november 1996 tot 1 november 1999.

96.276.02. De U-raad besluit de Regeling Temporebeursfonds TUE 1996/97 vast te stellen.

96.276.03. De U-raad besluit de Bijlage Regeling Afstudeerfonds TUE 1996/97 vast te stellen.

Foto: Bram Saeys

Namen:

Petra Heck, Rinske de Jong, Wynke Stulemeijer

Afkomstig uit:

Oirsbeek, Ulvenhout, Halsteren

Studeren hier:

Wiskunde en Informatica

Komen & Gaan

Drie meiden tussen tachtig jongens

Petra Heck, Wynke Stulemeijer en Rinske de Jong doen alle drie de dubbele propedeuse Wiskunde en Informatica. Zij zijn daarmee ook de enige vrouwen die dit jaar aan de informaticastudie begonnen zijn. Naast hen studeren nog zo'n tachtig jongens informatica. Bij wiskunde liggen dit jaar de verhoudingen wat minder scheef: ongeveer tien meisjes tegenover veertig jongens. Na het tweede trimester moeten ze kiezen met welke van de twee studies ze willen doorgaan. Petra weet nog niet welke richting ze op wil. Toen ze aan de TUE begon wilde ze wiskunde doen, maar nu twijfelt ze. Petra won één van de De Bruijn-Dijkstra beurzen. Ze kreeg daarvoor 2500 gulden. Als ze binnen een jaar alles haalt, krijgt ze nog eens eenzelfde bedrag. Ook Rinske koos oorspronkelijk voor wiskunde, maar dat viel

toch tegen, en nu gaat ze waarschijnlijk door met informatica. Wynke wist al vanaf haar veertiende dat ze aan de TUE wilde studeren. Op de voorlichtingsdagen ging ze naar de voorlichting van informatica en dat sprak haar zo aan dat ze vastbesloten is in die richting verder te gaan. Wiskunde doet ze er nu bij om een wat bredere basis te hebben. Maar hoe bevalt dat nu, met drie vrouwen tussen tachtig mannen? Na alle waarschuwingen die ze bij de aparte voorlichting voor meisjes kreeg, vindt Rinske dat het allemaal wel meevalt. Ook Wynke en Petra hebben er niet veel last van dat de studentenbevolking overwegend uit mannen bestaat. Wel is het zo dat je niet zo snel vraagt of je bij iemand kan blijven

slapen als er een feest is. Aan een specifieke vrouwen vereniging als DirK, die afgelopen jaar ter ziele ging, hebben de meiden ook geen behoefte. Wynke had al een vertegenwoordiging van DirK gezien op de open dag, maar vond ze hooghartig overkomen. Ook Rinske piekert er niet over om lid te worden van een vereniging met alleen maar vrouwen. Bovendien doen ze alle drie al behoorlijk wat naast hun studie. Petra en Rinske spelen badminton bij Panache en Wynke is lid van Footloose en Vertigo. Verder is Petra lid van de studentenraad, Wynke van de Werkwinkel en Rinske zit in de jaarboekcommissie van GEWIS. Best wel actief dus.

In de rubriek 'Komen en Gaan' interviewen Moniek Stoffe en Jannigje Gerritzen de ene week een eerstejaars student en de andere week een oud-student van de TUE. Zowel het beginnen van een studie als het starten met een loopbaan betekent dat men breekt met het oude en weer een sprong in het diepe moet wagen.

Hoe doen Nederlandse bouwbedrijven het op de Duitse markt?

Toen op 9 november 1989 in Berlijn de Muur viel, bleek dat voor de bouwnijverheid in het herenigde Duitsland een enorme stimulans. Ook Nederlandse bouwbedrijven wilden hier hun graantje meepikken. Wilco Tjihuis promoveert morgen, 29 november, op het proefschrift 'Bouwers aan de slag of in de slag?'. Hierin doet hij verslag van de ervaringen van Nederlandse bouwbedrijven op de Duitse markt. Naast de beschrijving van een aantal case-studies, voorziet Tjihuis de Nederlandse bouwers ook van praktische handreikingen.

Volgens Tjihuis is er in Nederland sprake van een meer geïntegreerd bouwproces. Hier worden vele bouwactiviteiten naast elkaar

uitgevoerd en vindt afsluitend de eindcontrole plaats. 'Wat dat aangaat kan de Duitse bouwwereld nog wel wat van de Nederlandse leren', aldus de promovendus.

Rechtbank

Het proefschrift van Tjihuis heeft bij eerste lezing wel iets weg van een handleiding voor het afdekken van alle mogelijke risico's. Men is in Duitsland dan ook zeer snel met het indienen van een financiële claim als er iets fout gegaan is. Opdrachtgevers en aannemers schijnen elkaar vaker in de rechtbank dan op de bouwplaats te treffen. Volgens Tjihuis is dat dan ook de reden dat men het hele reilen en zeilen rondom een project tracht vast te leggen een vuistdik contract. Hiermee wil de aan-

nemer voorkomen dat de opdrachtgever hem na oplevering voor de civiele rechtbank sleept. En andersom.

In Nederland moet men bij het opstellen van een bouwcontract specifiek aangeven dat men de mogelijkheid wil openhouden om naar de rechtbank te kunnen stappen. Doet men dat niet, dan wordt bij onenigheid de Raad van Arbitrage ingeschakeld; een instituut met bouwdeskundigen, die een bindende uitspraak in het geschil kunnen doen.

In Duitsland is de situatie juist omgekeerd en stapt men daarom veelvuldig naar de rechtbank. Volgens Tjihuis is het beroep van bouwjurist bij onze oosterburen dan ook welhaast een goudmijn. 'De rechtbanken worden overspoeld met bouwzaken, hetgeen niet alleen de rechtspraak in zijn algemeenheid blokkeert, maar ook het bouwproject waar uitspraak over gedaan moet worden', aldus Tjihuis. 'Het begint daar echt uit de klauwen te lopen en

Vrijdag 29 november verdedigt hij om 16.00 uur zijn proefschrift in zaal 4 van het auditorium. Zijn promotoren zijn prof.ir. Ger Maas (TUE) en prof.dr. Geert Sanders, werkzaam aan de RU Groningen en de Universität Bremen.

dit mag dienen als een waarschuwing voor Nederland. Ook hier wordt de opdrachtgever steeds claim-gericht en moet de aannemer, met slechts kleine marges op zijn uitvoerend werk, een steeds kritischer wordende consument bedienen. Vooral wat dat betreft kan de Nederlandse bouwwereld hierbij wat leren van de Duitse.'

Werkgelegenheid

Al deze verschillen tussen de Nederlandse en Duitse aanpak maken dat een Nederlands bouwbedrijf goed moet nadenken - of vóórdenken, zoals Tjihuis het noemt - voordat men de Duitse markt gaat betreden. Tjihuis: 'De benadering van het probleem of je een bouwproject wel of niet kunt uitvoeren, moet niet enkel een puur technische zijn. Je zult als aannemer ook moeten kijken of de opdrachtgever wel bij jouw bedrijf past. Ook zul je je bedrijf in de maatschappelijke infrastructuur moeten inbedden. Dat houdt in dat je je de plaatselijke gedragscodes eigen moet maken, en dat je ook gebruik moet maken van Duits personeel. De autochtone werknemers zijn dikwijls je beste acquireurs voor vervolopdrachten. Daarnaast vindt een gemeente het ook prachtig als het bouwproject een bijdrage levert aan de werkgelegenheid in die regio.'

Als een voorbeeld van dat voordenken noemt Tjihuis het bouwen in de voormalige DDR. 'In dat gebied heeft men een uitgesproken aversie tegen grootschalige elementenbouw. Dat is direct terug te voeren op het verleden: men associeert het direct met het oude, communistische regime. Als je met een dergelijk bouwproject daar de markt opgaat, vis je nogal eens achter het net.'

Momenteel hebben veel grote Nederlandse bouwbedrijven te lijden van de verslechterde conjunctuur in Duitsland. Vele hebben aangekondigd zich terug te trekken. Volgens Tjihuis komt dat mede omdat zij die broodnodige maatschappelijke inbedding ontberen. 'Zij zijn nogal eens voor het snelle geld gegaan, maar dat blijkt nu een zeer korte-termijn visie geweest te zijn.'

Combineren

Tjihuis beraadt zich over zijn toekomst. Momenteel is hij nog mede werkzaam voor het Universitair Centrum voor Bouwproductie aan de TUE en voor het bouwbedrijf Kondor Wessels Berlin GmbH te Berlijn, en daarnaast runt hij sinds 1993 een eigen adviesbureau voor bouw- en productontwikkeling. De praktische kant van werken in de bouw bevalt hem zeer, maar ook zijn universitaire activiteiten hebben hun charme. Het liefst zou hij op een of andere manier beide zaken willen combineren.

door
Han
Konings

De Duitse degelijkheid, in Nederland dikwijls op een ietwat lacherige wijze geroemd, blijkt bij onze oosterburen ook in het bouwproces opgeld te doen. Er wordt veel en intensief gecontroleerd en men handelt strikt volgens de letter van de wet. Wilco Tjihuis, zelf jarenlang werkzaam in Duitsland, zegt hierover: 'Duitsers organiseren hun bouwproces totaal anders dan de Nederlanders. In Nederland neemt een opdrachtgever van een bouwproject meestal één hoofdaannemer in de arm, die op zijn beurt weer een aantal onderaannemers recruteert. In Duitsland splitst men het gehele proces op; voor elk bouwonderdeel komt een andere aannemer, die enkel en alleen verantwoordelijk is voor zijn aandeel in het project. Als zo'n aannemer zijn werk gedaan heeft, moet dat direct gecheckt worden door de opdrachtgever, meestal via een zogenaamde *Bauleiter*. Omdat zo iemand enkel één bepaald onderdeel moet nakijken, vindt hij bijna altijd wel iets. De volgende aannemer kan pas van start gaan als die controleur zijn fiat heeft gegeven. Gevolg: veel irritatie over en weer en het bouwproces stagneert. Soms zie je in Duitsland half afgebouwde huizen en denk je dat de opdrachtgever of aannemer failliet is gegaan. Men is dan echter meestal bezig om het volgende werkdeel uit te besteden. Dit noemt men een volgtijdig proces.'

Ir. Wilco Tjihuis: 'De Duitse bouwwereld kan nog best iets leren van de Nederlandse, en omgekeerd.'
Foto: Daan Kers

Beurs Nederlandse Hartstichting

voor veelbelovende studenten tot 27 jaar om een onderzoekstage te doen in een gerenommeerd onderzoeksinstituut in binnen- of buitenland. Het is niet de bedoeling dat met deze beurs onderzoekstages in het eigen instituut gefinancierd worden. De beurs is

bedoeld voor studenten van alle studierichtingen in de doctoraal-fase, of voor hen die het doctoraal-examen onlangs behaald hebben. De Nederlandse Hartstichting eist dat kandidaten al enige onderzoekservaring hebben opgedaan, initiatief tonen en in staat zijn

redelijk zelfstandig het voorgestelde onderzoek te verrichten. Het onderzoek dient zich te richten op het brede terrein van de bestrijding van hart- en vaatziekten. De sluitingsdatum voor aanmelding is 15 december. Inlichtingen en voorwaarden: Jan Graafmans, W&S 2.07, tst. 2008.

Jaarlijks stelt de Nederlandse Hartstichting aan de TUE een beurs van fl. 6.500,- beschikbaar

Beroepsdecaan prof.dr. Wim van Gelder:

'Ik ben een bruggenbouwer'

Prof.dr. Wim van Gelder (49) is sinds eind augustus decaan van de faculteit Technologie Management. Hij is door de faculteit aangezocht om als 'buitenstaander' de samensmelting te realiseren van TEMA en Technische Bedrijfskunde. Daarmee heeft een nieuw fenomeen zijn intrede gedaan bij de TUE: de beroepsdecaan. De KUB in Tilburg had al eerder ervaring opgedaan met een decaan die het besturen als professie heeft. Prof.dr. Piet Verheijen werd in 1986 benoemd tot fulltime decaan van de Economische Faculteit; een functie die hij door omstandigheden slechts anderhalf jaar heeft uitgeoefend. Cursor sprak met beiden over hun visie op het beroepsdecaanaat.

door
Alice
Pillot

Uit zichzelf zou Van Gelder er niet naar gesolliciteerd hebben: de functie van beroepsdecaan van de faculteit Technologie Management. Als coördinerend secretaris technologiebeleid van de werkgeversorganisatie VNO/NCW had hij het best naar zijn zin. Toch nam hij de uitdaging aan. Inhoudelijk voelde hij zich aangetrokken tot het terrein waarop de gefuseerde faculteiten zich bewegen en organisatorisch zag hij het als een uitdaging. Van Gelder: 'Tot aan de fusie hebben de twee faculteiten een eigen ontwikkeling doorgemaakt, hetgeen een zorgvuldig integratieproces vereist. Voor de sturing daarvan zocht men een bruggenbouwer. Iemand die in staat is mensen door een lastig proces heen te leiden, een proces met wellicht moeilijke keuzen. Dan is het een pluspunt als zo iemand geen binding heeft met de 'bloedgroepen'. Dus iemand van buitenaf.'

Van Gelder heeft ervaring in het bij elkaar brengen van uit elkaar gegroeide organisaties. Voor zijn VNO-tijd heeft hij een grote rol gespeeld in de totstandkoming van het Instituut voor Agrotechnologisch Onderzoek. Dat kwam in de plaats van de vroegere instituten voor het bewaren en bewerken van land- en tuinbouwproducten. Het reorganiseren van een faculteit met zijn 'eigenzinnige' wetenschappers lijkt ingewikkelder.

Macht

Bestuurlijk heeft hij de wind in de rug als de MUB doorgaat. Dan worden vrijwel alle bevoegdheden bij de decaan gelegd. Verwacht hij dat het makkelijker werkt, als de decaan meer macht heeft? Dat schiet Van Gelder in het verkeerde keelgat: 'Ik denk niet zo in termen van macht. Mijn manier van werken is er op gericht om de argumenten voor beslissingen uit de mensen zelf te halen. Maar het mag niet leiden tot te lange procedures. Op de brede en complexe gebieden die de twee faculteiten bestrijken, is er niemand die alle vakgebieden volledig op hun wetenschappelijke merites kan beoordelen en overzien. Dus kan

ook niemand op grond daarvan gezag afdwingen. De decaan en het faculteitsbestuur moeten zich kwetsbaar durven opstellen door zelf keuzen te maken en uitspraken te doen. Overigens, zolang de MUB nog niet door de Eerste Kamer is goedgekeurd, heeft de faculteitsraad het laatste woord.' Naast zijn aanstelling als decaan, werd Van Gelder voor één dag in de week benoemd tot hoogleraar Internationaal Technologiebeleid. Komt er van onderzoek doen wel iets terecht, naast het vele bestuurswerk? Van Gelder: 'Jazeker, ik heb daar juist buitengewoon veel plezier in. Van huis uit ben ik chemicus en als zodanig heb ik vroeger ook gepubliceerd. Via vragen over het belang van nieuwe ontwikkelingen, verschoven mijn activiteiten langzamerhand in de richting van strategisch beleid. De laatste acht tot tien jaar heb ik me bezig gehouden met complexe vraagstukken op het gebied van technologiebeleid. Bij VNO zat in mijn taak nog steeds vrij veel onderzoek. En ik heb wel degelijk de ambitie om, nu ik weer terug ben binnen de wetenschappelijke kennis- en infrastructuur, daar zelf actief mee bezig te blijven en óók te publiceren. Dat

invoeren van ingrijpende wijzigingen. Net als nu bij de faculteit TM werd de daadkracht en de continuïteit van het faculteitsbestuur versterkt door professionalisering van het decanaat. Maar in Tilburg wilde men nadrukkelijk iemand uit de eigen gelederen, iemand die met de interne situatie bekend was en die faculteitsbreed vertrouwen genoot. Verheijen: 'De aanstelling bracht met zich mee dat ik geen formele binding meer had met een vakgroep. Dat was natuurlijk een voordeel toen er moeilijke beslissingen genomen moesten worden over het samenvoegen en opheffen van vakgroepen. Een 'gewone' decaan fungeert als tijdelijke 'primus inter pares', en moet voortdurend verdacht zijn op mogelijke vermenging van belangen aan de ene kant en op het handhaven van goede relaties voor de periode ná

meer, omdat de herstructurering van de faculteit vrijwel voltooid was.

Mogen we in de toekomst een toename van het aantal beroepsdecenen verwachten, mede met het oog op de MUB?

Van Gelder verwacht géén algemene ommezwaai in die richting. Incidentele aanstellingen voor speciale opdrachten daargelaten, vindt hij het wenselijk dat topwetenschappers een deel van hun tijd besteden aan management. Vooropgesteld dat ze leidinggevende kwaliteiten hebben. Hij trekt de vergelijking met de situatie bij de onderzoekscholen. Daar worden gerenommeerde wetenschappers tot directeur benoemd, terwijl ze zich ook zelf nog met onderzoek en met begeleiding van promovendi bezig houden.

Verheijen kijkt er anders tegenaan: 'Los van eventuele effecten van de MUB, denk ik dat het decanaat in de komende jaren overal verder zal professionaliseren. Op het niveau van het bestuur van de faculteit komen twee lijnen samen: de bottom-up-lijn van de behoeften en wensen uit de wetenschap en de top-down-lijn

Prof. dr. Wim van Gelder, decaan van de faculteit Technologie Management. Foto: Daan Kers

het decanaat anderzijds. Daar hoefde ik me geen zorgen over te maken: op mijn leerstoel werd een ander benoemd en de benoeming als beroepsdecaan ging over een periode van drie jaar, met een optie op nog eens drie jaar.'

Als voordeel van een beroepsdecaanaat noemt Verheijen ook 'dat je geen rotzooi over de schutting kunt gooien. De periode is zo lang, dat je de problemen zelf moet oplossen.' En een 'beroeps' gaat consequenter om met de ambtelijke hiërarchie. Dat laatste kan ook nadelig werken. Verheijen: 'Je wordt bestuurder, daardoor groei je van je collega's af en raak je verambtelijkt. Je moet oppassen dat je de procedurele sturing niet belangrijker gaat vinden dan de inhoudelijke sturing vanuit het vakgebied.'

Onder leiding van Verheijen werden beslissingen genomen over de herstructurering van het hele onderwijs- en onderzoeksbestel van de faculteit. Het aantal vakgroepen bracht men terug naar zeven, waren er 22, en hun financiële bevoegdheden breidde men sterk uit. Tevens werd de oprichting van het inmiddels fameuze facultair onderzoeksinstituut Center in de steigers gezet. Verheijen kreeg niet de gelegenheid zijn werk af te maken: op dringend verzoek legde hij het decanaat neer en werd hij voorzitter van het CvB van de KUB. Het bleek moeilijk een fulltime vervanger te vinden; zijn opvolger werd nog slechts voor vijftig procent als beroeps aangesteld. Na diens vertrek werd het principe van de professionele decaan verlaten. De noodzaak was er ook niet

vanuit de universiteit en de maatschappij. Voor het opereren in dat gebied mag je niet afhankelijk zijn van de toevallige hoogleraar die het corvee met meer of minder verve een paar jaar wil vervullen. Hij zal professioneel tegenwicht moeten geven aan de druk die van onderop komt, uit de onderwijs- en onderzoeksinstituten. Maar onder de MUB krijgt de decaan wel erg veel te zeggen. Misbruik van macht ligt dan op de loer. Kernpunt is: hoe gebruik je de macht zo dat de professionele oriëntatie gewaarborgd blijft.'

Eén van de argumenten tegen professionele bestuurders in het universitaire bestel, is de veelgehoorde angst voor teveel 'zitvlees', voor het te lang aanblijven van een minder competent wordende bestuurder. Van Gelder: 'Daar hoeven ze bij mij niet bang voor te zijn. Mijn aanstelling loopt vijf jaar. Als dat voor de faculteit beter is, hoeft van de verlengingsmogelijkheid van nog eens vijf jaar geen gebruik gemaakt te worden.' Verheijen is na zijn CvB-periode weer teruggekeerd naar de wetenschap. Vorige week, op 22 november, nam hij na bijna 35 jaar ook als wetenschapper afscheid van de KUB, met een afscheidscollege dat geheel gewijd was aan economische vraagstukken.

Prof. dr. Piet Verheijen was een tijdlang beroepsdecaan van de Faculteit der Economische Wetenschappen van de KUB.

zal vrije tijd kosten, maar ik er voor het als een vorm van ontspanning.

Sturing

Prof.dr. Piet Verheijen bevond zich in een heel andere positie, toen men hem in 1986 vroeg beroepsdecaan te worden van de Faculteit der Economische Wetenschappen van de KU Brabant. Als hoogleraar in de vakgroep Bedrijfseconomie kende hij de faculteit en haar problemen van haver tot gort. Een slechte beoordeling van de faculteit door een externe verkenningcommissie leidde tot het

Wat doet de decaan

Volgens de huidige wet kiest de faculteitsraad hem uit de hoogleraren, is hij voorzitter van faculteitsraad en -bestuur en lid van het college van decaanen (dat een adviserende taak heeft op O&O-gebied en dat de rector aanwijst). Het faculteitsbestuur is voor zijn doen en laten verantwoordelijk ver- schuldigd aan de faculteitsraad.

Momenteel ligt bij de Eerste Kamer het wetsvoorstel Modernisering Universitaire Bestuursstructuur (MUB). Daarin worden aan de raad alle beslissingsbevoegdheden op O&O-gebied ontnomen en wordt de decaan als hoofd van de faculteit belast met de algehele leiding, óók ten aanzien van O&O-zaken. Hij legt verantwoording af aan het CvB, welk college hem ook benoemt c.q. ontslaat.

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten moeten donderdagmiddag voor 15.00 uur via bureau onderwijs bij voorkeur via e-mail (cursor@cur.tue.nl) en eventueel op diskette (WP 5.1) bij Cursor worden aangeleverd. Een bericht wordt één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Dictatenverkoop

De Dictatenverkoop is geopend van 2 december tot en met 20 december van 9.00 tot 16.00 uur. Van 23 december tot 2 januari is de Dictatenverkoop gesloten.

IPO-Colloquium

- ir. J.J. de Graaff, Delft University of Technology, ('Supporting the design of interactive systems') Friday 13 December, 11.00 hrs., IPO-Colloquium room.

Energie en Duurzaamheid (3P240)

Dit college heette tot voor kort Energiesystemen (5P070) en werd gegeven in het derde trimester. De inhoud blijft voorlopig hetzelfde. De drie onderwerpen die aan bod komen zijn: modellen voor grootschalige, toekomstige energievoorziening; de koolstofcyclus; de milieugerichte levenscyclusanalyse. Het dictaat wordt momenteel gerevisieerd en zal tijdens het college worden uitgereikt. Vanaf vrijdag 6 december, 3e en 4e uur, N-laag, A2.29. Informatie: tst. 3455.

Studie- en beroepskeuzewerkgroep BSP

Met het oog op de invoering van de prestatiebeurs is het voor studenten zaak om snel duidelijkheid te krijgen over het feit of de gekozen studie bevalt; voordat je het weet is het 1 februari! Bij het Bureau Studentpsychologen gaat woensdag 4 december een studie- en beroepskeuzewerkgroep van start voor mensen met twijfels. Hierbij staat een hernieuwde oriëntatie op studiemogelijkheden (binnen of buiten de TUE) centraal, in vijf wekelijkse bijeenkomsten van twee uur. Aan deelneming gaat een kort gesprek vooraf om te kijken of jouw doelstelling en de cursusinhoud op elkaar aansluiten. Individuele begeleiding is ook mogelijk. Voor informatie en aanmelding: secretariaat BSP, HG 1.04, tst. 2565.

Rekencentrum Gebruikerscolloquium

- Jos Neesen en Leen Moelker, RC ('MS EXCEL en MS PowerPoint') donderdag 5 december, 14.00 uur, RC Collegezaal 1.

MS EXCEL is momenteel het meest gebruikte spreadsheet-softwarepakket. Na een inleiding over de basisprincipes van spread-sheets, wordt ingegaan op de integratie mogelijkheden met database-software, met name MS ACCESS. Met het pakket MS PowerPoint kunnen professioneel ogende dia-presentaties gemaakt worden. De opbouw van het pakket is zodanig, dat met geringe voorkennis al mooie dia's of overheadsheets geproduceerd kunnen worden. Plaatjes of grafieken uit andere pakketten kunnen eveneens in de dia opgenomen worden.

Inleiding Gerontechnologie (OG100)

In het kader van dit keuzecollege voor studenten van alle faculteiten, worden de volgende voordrachten gehouden, in W&S 2.10, van 15.30 tot 17.15 uur:
- dr. J. Rietsema, TUE ('Inleiding gerontechnologie') woensdag 4 december.
- dr. J. Fiolet, RUL ('Biologie en fysiologie van veroudering') woensdag 11 december
- prof.dr. J. van Bronswijk, TUE ('Ouderen, chronische aandoeningen, allergie en het binnenklimaat') woensdag 18 december.
Inschrijven bij het Instituut voor Gerontechnologie, W&S 2.05, tst. 4658.
Inlichtingen: dr. J. Rietsema, tst. 3904.

Inleiding Technologie voor Duurzame Ontwikkeling (OC200)

Dit college begint woensdag 4 december, van 13.30-15.30 uur, in auditoriumzaal 2. Dit college is een verplicht basisvak voor studenten van alle studierichtingen die het TDO-certificaat willen behalen. Het kan ook als keuzevak worden gevolgd. Docenten: A. Lemmens, G. Verbong en B. v.d. Sijde. Inhoud: het welzijn van mensen wordt niet alleen bepaald door de consumptie van goederen en diensten maar ook door niet-materiële zaken, waarvan in dit college vooral de kwaliteit van het leefmilieu de aandacht krijgt. Toenemende productie leidt tot een verstoring en soms zelfs tot de vernietiging van het leefmilieu. Doorgaan van de productie op de huidige wijze leidt tot een uitputting van niet-vernieuwbare natuurlijke hulpbronnen (fossiele brandstoffen) en tot een over-exploitatie of ernstige aantasting van vernieuwbare natuurlijke hulpbronnen (bossen, visstand). Grote veranderingen zijn nodig als het huidige welvaartsniveau gehandhaafd moet blijven. Hoe de technologie een bijdrage aan duurzame ontwikkeling kan leveren, staat centraal in dit college.

TDO-certificaat

De nieuwe brochure en informatie over het onderwijsprogramma 1996/97 voor het TDO-certificaat is verkrijgbaar bij het Centrum Technologie voor Duurzame Ontwikkeling, pav. A43, tst. 4463. Dagelijks geopend.

CTT-cursussen in het wintertrimester

Het Centrum voor Taal en Techniek organiseert in het wintertrimester:
- Spaans in wetenschap, techniek en bedrijf I (OT431). Docenten: drs. M. Bouman en mw. A. Esquiroz. Start: maandag 2 december, 14.00-17.00 uur, pav. NP 29.
- Frans in wetenschap, techniek en bedrijf II (OT731). Docent: V. Merk M.A. Start: dinsdag 3 december, 9.30-12.30 uur, pav. NP 29, of dinsdag 3 december, 14.00-17.00 uur, pav. NP 29.
- Technisch wetenschappelijk Engels (OT601). Docent: dr. F. Heynick. Start: woensdag 4 december, 13.30-17.00 uur, pav. NP 29, of dinsdag 10 december, 13.30-17.00 uur, TEMA 0.14.

- Technisch wetenschappelijk Duits (OT551). Docent: A. Junges. Start: donderdag 5 december, 14.00-16.00 uur, TEMA 0.12.
- Russisch I, vervolg. Docent: drs. P. Nekeman. Vervolg: vrijdag 13 december, 10.45-13.00 uur, TEMA 0.14.

Inschrijven kan tot 29 november bij het secretariaat van het CTT, TEMA 0.21. NB: voor Frans en Spaans wijken de startdata af van het collegerooster! De cursussen Leesvaardigheid (OT202), Computertaalkunde (OL955) en Taalvaardigheid Engels (OT612) worden in de vorm van zelfstudie aangeboden.

BOUWKUNDE

Bedrijfseconomie van Gebouwen en Bedrijfseconomie van Gebouwen voor Omgevingstechnologie

De colleges van deze vakken worden op woensdag 11 december niet gegeven.

Klimaatregeling (7S500)

Ivm het aantal af te drukken werktekeningen, wordt iedereen die het komende wintertrimester dit vak wil volgen, verzocht zich hiervoor aan te melden op het secretariaat van de vakgroep FAGO, HG 11.77. Aanmelden vóór 29 november. Eenieder die zich tijdig aanmeldt, is verzekerd van een set tekeningen. Inlichtingen: M. Bergmans, HG 10.44, tst. 2414.

KO 6 (7P830)

De reader KO 6 is verkrijgbaar bij ir. H. Fijneman, HG 2.89, of bij het secretariaat BKO, HG 3.84.

Projectorganisatie in de bouw (7T580)

In het basiscollege bouwproces worden de samenwerkingsmodellen in de bouw behandeld. In dit keuzecollege staat de samenwerking zelf centraal met name de organisatie-psychologische component. Doel hiervan is bouwkundigen inzicht te geven in effectieve vormen van samenwerking met de verschillende actoren in de bouw (architecten, adviseurs, bouwers). Onderwerpen zijn: organisatiestructuren, (project-)organisatie, besluitvorming, management-samenwerking in teams, taakontwerp en kwaliteit van de arbeid, communicatie, cultuur en organisatieverandering.

Het college wordt gegeven door prof. ir. G. Maas, ism prof.dr. P. Baghus en dr. F. van Eijnatten. Er wordt gestreefd naar een grote mate van interactie tussen de docenten en studenten. De examenvorm bestaat uit het gezamenlijk maken van een reader en het houden van een groepspresentatie op 19 februari en zal op de eerste bijeenkomst worden toegelicht. Literatuur wordt beschikbaar gesteld.

Programma:

- 4 dec. Inleiding, programma, werkwijzen, groepsindeling
 - 11 dec. Besluitvorming, Leidinggeven en onderhandelen
 - 18 dec. Organisatieverandering en werkorganisatie
 - 8 jan. Communicatie en samenwerking in teams
 - 29 jan. Organisatieverandering en cultuur
 - 4 feb. Excursie
 - 12 feb. Positionering van dit vak in het curriculum
 - 19 feb. Presentaties, beoordeling, dictaat, afsluiting
- Het college is woensdag het 7e en 8e uur, in auditoriumzaal 8.

Tussencolloquium

- Stephan Nabbe ('Het ontwerpen van een meefaciliteit voor het meten van geluidsoverdracht bij bouwkundige knooppunten') vrijdag 29 november, 11.00 uur, Klimaatkamer HG 10.52.

Eindcolloquium

- Dennis van Berkel ('Standaardisatiemogelijkheden voor middelgrote bouwondernemers') maandag 25 november, 16.00 uur, Videoroom HG 4.95.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Wijzigingen wintertrimester

- Het keuzecollege Hoogspanningstechniek I (5P080) wordt in het wintertrimester gegeven op vrijdag 2e, 3e en 4e uur in zaal E.eg 2.21.
- Het keuzecollege Electromagnetic compatibility (5P410) wordt in het wintertrimester gegeven op woensdag 1e, 2e en 3e uur, in zaal E.eg 2.21.

Afstudeervoordrachten

- H.A.J.M. Seelen ('Automatic synthesis of gated-clocks for low power') vrijdag 29 november, 11.00 uur, EH 7.04.
- N.G.H. van Melick ('FR power LDMOS transistors') dinsdag 3 december, 15.00 uur, EEg 2.21.
- H.I. Nerminer ('Digitaal regelaarontwerp voor een gradiëntversterker') woensdag 4 december, 9.00 uur, EH 4.11.
- C.A.H. van Buel ('Implementation of an adaptive array on 4 DSP's') woensdag 4 december, 14.00 uur, EH 9.13.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Oppervlaktechemie (6H280)

Dit college van prof. Van Santen zal niet op 10 december beginnen maar op 17 december in auditoriumzaal 15.

Katalyse Bijzondere Onderwerpen (6H070)

In het wintertrimester zal de vakgroep TAK wederom dit keuzecollege verzorgen op vrijdag, het 2e, 3e en 4e collegeuur in auditoriumzaal. Docenten zijn: prof.dr.ir. J. van Hooff, dr. J. Niemantsverdriet en dr. E. Abbenhuis.

Zie verder op pagina 12

Antje de Boeck schittert op de vierkante millimeter

Het lijkt wel of het solotoneel dit jaar het ene na het andere juweeltje oplevert. Na Chris Lomme van De Blauwe Maandag Compagnie, Helmer Woudenberg en onlangs Ramsey Nasr van Het Zuidelijk Toneel, brengt Antje de Boeck 'Colometa'. De Belgische topactrice van theatergroep De Korre is Natàlia, een gewone vrouw met haar kinderen in de Spaanse Burgeroorlog. Het grote publiek kent De Boeck als de onverzettelijke hoofdrolspeelster in de film 'Daens'.

door
Gerard
Verhoogt

In de jaren '30 stroomden uit heel Europa anti-fascistische groepen en enkelingen naar Spanje toe om de Basken en Catalanen te helpen. Veel verhalen en films over deze oorlog gaan over dit element. Niet over Mercè Rodoreda (1909), een gewone Spaanse vrouw. Na de

oorlog vluchtte ze naar Genève. Tussen 1938 en 1983 schreef ze korte verhalen en romans. Met *La plaça del diamant* (1962), in het Nederlands *Colometa*, werd ze de belangrijkste Catalaanse schrijfster. Gabriël Márquez vond het het indrukwekkendste boek over de burgeroorlog. Op een dansfeest ontmoet Natàlia de jongeman Quimet. Haar liefde is direct en totaal: ze wordt zijn *colometa*, zijn duifje. Ze trouwen en krijgen twee kinderen. Als de oorlog uitbarst sneuve-

Antje de Boeck als Natàlia in de solo 'Colometa'.

len Quimet en zijn vrienden in de strijd tegen Franco. *Colometa* blijft achter met de kinderen. Armoede, honger, gedachten aan zelfmoord beheersen hun leven, maar ze doorstaan het. De Boeck vertelt het met zachte stem en grote eenvoud.

Nog altijd lijkt het kleine fragiele meisje oprecht verbaasd over wat haar overkwam en in al haar bescheidenheid roept ze een scala aan emoties op. Groots acteren op de vierkante millimeter, dat de verwondering wekt als je ziet hoe

één enkel iemand een hele zaal kan ontroeren. Een presentatie van de Stadsschouwburg en Plaza Futura, waar het stuk op 30 november te zien is. Entree fl. 17,50, met pas fl. 14.

Cultuur Joods Muziekfestival met lokale en internationale grootheden

door
Huibert
Spoorenberg

Dit weekend vindt voor de derde maal het Internationale Joodse Muziekfestival plaats. De Effenaar en het Muziekcentrum bieden een keur aan internationale artiesten, met onder meer het toonaangevende Amerikaanse Brave Old World, het Li-La-Lo Cabaret en het Eindhovense Simits. Maar ook met

Leo Fuld, de inmiddels 84-jarige Rotterdamse 'keizer van het Jiddische lied'. Vitaal en meeslepend, ontroerend en cabaretesk tegelijk, zo wordt de Jiddische muziek wel omschreven. De Joodse muziek kent een bonte verscheidenheid aan stijlen, ook op het festival. Er is ruime aandacht aan de klezmer-muziek; een muziekstijl die zijn oorsprong vindt in Oost-Europa. Het ontwikkelde zich tot een instrumentale stijl, die vooral op bruiloften en feesten ten gehore wordt gebracht. De *klezmerim* (reizende muzikan-

ten) kwamen in contact met vele verschillende muziekstijlen, zoals Oost-Europese zigeuner- en volksmuziek, wat een unieke muzikale vorm opleverde. Het instrumentarium weerspiegelt die veelheid aan invloeden: alleen de *sjofar* (ramshoorn) is een typisch Joods cultusinstrument; andere muziekinstrumenten als harp, pauk, fluit en cimbalen zijn ontleend óf aan de Oost- en Midden-Europese landen, óf aan de Arabische muziek. Er is echter ook een uitgebreide vocale Jiddische muziektraditie. Eén van de zeldzame vertolkers

daarvan is Leo Fuld, inmiddels 65 jaar in het vak en onlangs aan zijn zoveelste comeback begonnen. Hij hield voor én na de Tweede Wereldoorlog het Jiddische lied in ere. In 1933 nam hij in Berlijn zijn eerste plaat op en momenteel werkt hij samen met zijn vaste pianist/arrangeur Theo van Eeden aan een nieuwe CD. Fuld werd in 1912 in Rotterdam geboren. Na het Erasmus gymnasium wilde hij voorzanger worden, maar daar moest je de graad van rabbijn voor halen. Hij begon aan die studie, maar besloot halverwege om toch maar gewoon zanger te worden. Twee maanden voor de Duitse inval ging hij op tournee naar Amerika, waar hij onder meer met giganten als Dean Martin en Frank Sinatra op het podium stond. In 1948 keerde hij terug

naar Nederland, waar hij zijn publiek bleef toezingen in het Russisch, Arabisch, Hebreeuws of Engels. Maar ondanks deze veelzijdigheid werd Fuld echt legendarisch met het Jiddische lied. Fuld volgt de huidige Jiddische muziekscene en aanverwante stijlen overigens nog op de voet. Zo werkt hij momenteel samen met Raland, een zeer jonge band die voornamelijk Arabische muziek maakt. Aanstaaende zondag brengt Fuld, begeleid door piano en accordeon en veel humor, vooral veel nieuwe eigen nummers ten gehore. Zaterdag 30 november vanaf 19.30 uur in Muziekcentrum en zondag 1 december vanaf 15.00 uur in de Effenaar. De toegang bedraagt respectievelijk fl. 27,50 en fl. 20,-. Een passepartout komt op fl 40,-.

AGENDA

- AOR** Vrijdag 29 november
Kaas- en wijnavond.
- Woensdag 4 december
Natentamenfeest met band.
- Tentoonstellingen** Tot 21 december
KSA en ACE verlengen de Archiprix-tentoonstelling in de Bruine Heer. Daar is ook de expositie van Bert Dirrix te zien in de Castmobiel.
- Tot 19 januari
Ex-librissen van graficus Lou Strik bij de bouwkundebieb, vloer 4, HG; ander werk van Strik bij Museum Kempenland. KAS-ruimte, vloer 4, HG; resultaten van de schetsexkursie.
- Uit in de stad** Donderdag 28 november
Margriet Eshuis treedt op in het Muziekcentrum.
- Het Nationale Toneel speelt 'Celine II: De kerk' in de Stadsschouwburg.
- Concert van Misty in Roots (reggae) in de Effenaar.

- Europese Film Special/Plaza: 'Golden Balls'.
- Vrijdag 29 november
Melancholische muziek uit de havenkroeg van 'I wish I was a fish' bij Kraaij & Balder (Strijpsestraat 79).
- Europese Film Special/Plaza: 'Les rendez vous de Paris'.
- Zaterdag 30 november
Antje de Boeck speelt 'Colometa'; Plaza Futura.
- Vocaal Ensemble Odeon brengt 'Berlin Zentral' (muziektheater); ook morgen in Theater Het Klein.
- Joods Muziekfestival in het Muziekcentrum.
- Saturday Nite Special bij Pop Ei: funkavond met Cookies, Groove Foundation, Flying Doctors en Wie?.
- Europese Film Special/Plaza: 'Circle of Friends'.
- Zondag 1 december
Joods Muziekfestival bij de Effenaar.
- Grand Café Berlage presenteert Pyramido, akoestisch gitaar duo, aangevuld met percussie en bas met muziek van flamenco, Amerikaanse

- en Ierse muziek.
- Kaffee de Groot presenteert Francie Conway: Iers folk-singer-songwriter en supergitarist.
- Concert van RJ Mischo & His Red Hot Bluesband bij café Wilhelmina.
- Europese Film Special/Plaza: de comedy 'Eggs'.
- Maandag 2 december
Musical 'Hair' is te zien in de Stadsschouwburg, ook morgen.
- 100 jaar Film/Plaza: 'Drama della gelosia'; satire van Ettore Scola. Europese Film Special: 'Lisbon Story' van Wim Wenders.
- Dinsdag 3 december
Operazangeres Astrid van Helden zingt van Queen tot Bach; Stadsschouwburg.
- Europese Film Special/Plaza: 'Pasolini - Un Delitto Italiano'.
- Woensdag 4 december
Effenaar-film: 'A Nightmare on Dommelstreek'; alle Freddy Kruger-films.
- Europese Film Special/Plaza: 'Advocaat van de Hanen'.

HNT speelt stuk over omstreden Céline

Ik wil tot op de bodem gaan om te zien wat er in de mensen en dingen leeft', zegt Louis-Ferdinand Céline tegen zijn grote liefde. Céline is en was één van de grootste en meest omstreden auteurs van Europa. Naast walgelijke anti-joodse pamfletten schreef hij meesterwerken als *Reis naar het einde van de nacht*, zijn debuut in 1932. Als arts werkte Céline in de achterbuurten van Parijs. In dienst van de Volkenbond, de voorloper van de Verenigde Naties, zwierf hij heel de wereld rond: van Afrika tot Amerika. Daar ontmoette hij zijn grote liefde Elisabeth Craig, hét ideaalbeeld van de vrouw. Mentaal was Céline eigenlijk kapotgemaakt in de Eerste Wereldoorlog. Als 20-jarige zag hij zijn medesoldaten nutteloos kreperen en raakte hij zelf

ook gewond. Hij verloor alle geloof in de menselijkheid. Des te onbegrijpelijk zijn de anti-semitische pamfletten die hij sinds 1938 schreef. Na de Tweede Wereldoorlog ontvluchtte hij Frankrijk omdat hij verdacht werd van collaboratie. Pas in 1951 kon hij terugkeren, als er amnestie is afgekondigd. In 1961 stierf hij aan een hersenbloeding. Twee jaar geleden maakte acteur Hans Dagelet een solo-stuk over Céline, die hem al jaren intrigeerde. Critici en publiek waren razend enthousiast, subsidie voor een vervolg werd geweigerd. Met Het Nationale Toneel maakte Dagelet een nieuwe voorstelling, met Wil van Kralingen en Vincent van den Berg, drie danseressen en zes muzikanten. Vanavond, 28 november, te zien in de Stadsschouwburg.

Zij zullen in dit college een algemene inleiding geven op het vakgebied van de heterogene en homogene katalyse. Als studiemateriaal zal gebruik worden gemaakt van het door de onderzoekschool Katalyse (NIOK) samengestelde boek: 'Catalysis, An integrated approach to homogeneous, heterogeneous and industrial catalysis'. Dit boek kan door de deelnemers voor de sterk gereduceerde prijs van fl. 35,- worden aangeschaft. Tentaminering door deelname aan het schriftelijke tentamen op 11 maart 1997 of door een mondeling tentamen gedurende de rest van het jaar. Het college begint op vrijdag 6 december.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

Colloquium

- prof. Richard T. Schilizzi, Joint Institute for VLBI in Europe ('Very Long Baseline Interferometry (VLBI); the sharpest view of the universe') donderdag 5 december, 11.00 uur, N-laag A 2.49.

The colloquium will outline the principles of radio interferometry, describe the instrumentation required, and present some astronomical and geophysical results obtained with VLBI.

TECHNOLOGIE MANAGEMENT

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Keuzevakken vakgroep OK

In het wintersemester verzorgt de vakgroep OK de volgende keuzevakken:

- 1Z131 Capita Selecta Organisatiekunde
- 1Z158 Strategisch Management
- 1Z260 Internationaal Management

De intekelijsten hangen in de gang bij het vakgroepsecretariaat van Organisatiekunde, pav. U35. Het aanmelden voor tentamens moet nog steeds bij de centrale studentenadministratie gebeuren. Aanmelden voor het college 'Inleiding in de managementcommunicatie' (OK184) kan door persoonlijk contact op te nemen met dr. J. Ulijn, pav. U29, van maandag t/m woensdag na 14.00 uur.

Topstudenten voor topondernemers

Bij Technische Bedrijfskunde wordt eenmalig een masterclass georganiseerd. Studenten worden in contact gebracht met tien topondernemers. In verschillende dialogen tussen studenten en een ondernemer wordt gezocht naar factoren die het ondernemen succesvol maken. Aan een bezoek dient een uitgebreide voorbereiding vooraf te gaan. Elk bezoek duurt ongeveer drie uur. Na elk bezoek wordt er uitvoerig geëvalueerd en dienen verslagen gemaakt te worden. Hiervoor worden 2 studiepunten toegekend. Aan de hand van de verslagen en gesprekken wordt uiteindelijk een boekje gepubliceerd. Van elke faculteit willen we maximaal 2 studenten aantrekken. Schriftelijke sollicitatie (incl. cv) vóór 29 november naar de vakgroep Bedrijfskunde en marketing van de opleiding Technische Bedrijfskunde.

TECHNIEK & MAATSCHAPPIJ

Afstudeervoordrachten

- Harro Zanting ('A systematic assessment of water pollution in Lake Victoria')

vrijdag 29 nov., 14.00 uur, DG 0.04.

- E. Visser ('De implementatie van een BIM. Maas Autoschade, een voorbeeld?') maandag 2 dec., 9.30 uur, TEMA 0.16.
- Olaf van de Wittenboer ('Ontwerpmethodologisch onderzoek van een geautomatiseerd parkeersysteem voor voertuigen') maandag 2 dec., 10.00 uur, DG 0.04.
- Saskia Stal ('Een koppeling van de vraag naar en het aanbod van woningen; met PMC's naar strategisch voorraadbeheer') maandag 2 dec., 11.00 uur, TEMA 0.14.

Colleges Bedrijfsconomie

Zie onder de faculteit Bouwkunde

WERKTUIGBOUWKUNDE

Afstudeervoordrachten

- L.W.M. Tillie ('Verplaatsingsmeting met behulp van beeldcorrelatietechnieken') woensdag 4 december, 9.00 uur, WH 0.05.
- H.J. Herben ('Doorlooptijdverkorting van het proces. Inbedrijfstelling bij Schelde Systemen BV') woensdag 4 december, 10.00 uur, WH 1.102.
- E. van de Lande ('Introductie akoestiek in bestaande vlamcode: implementatie niet-reflecterende randvoorwaarden') donderdag 5 december, 9.00 uur, WL 1.44.
- F.H.M. Swartjes ('Viscoelastic flow round a free stagnation point') donderdag 5 december, 9.30 uur, WH 0.05.

Parameter- en toestandschatten (4J700)

Bij dit college (trimester 3.2) wordt gebruik gemaakt van het boek 'Applied Optimal Estimation' (A. Gelb, MIT Press). Dit boek is eind november verkrijgbaar bij WSV Simon Stevin. Inlichtingen: dr.ir. M. v.d. Molengraaf, WH 2.147.

WISKUNDE EN INFORMATICA

Wijziging P-programma Technische Informatica

Miv dit studiejaar is het vak Algebra 2 (2F720) uit trimester 1.3. verwisseld met het vak Kansrekening en statistiek (2S270) uit trimester 2.1. Daardoor wordt er dit studiejaar geen onderwijs gegeven in het vak 2F720. Er zijn wel twee tentamen mogelijkheden. Studenten van de generatie 1995/96 kunnen, desgewenst, ook deze twee vakken verwisselen in hun programma, dwz voor de propedeuse 2S270 doen en voor het PP1 2F720.

Herkansingsperioden Technische informatica/Bedrijfsinformatica

Ivm uw tentamenplanning: De herkansingen van alle vakken uit het eerste trimester vinden plaats in de periode van 20 t/m 25 januari 1997. De herkansingen van alle vakken uit het tweede trimester vinden plaats in de periode van 29 april t/m 7 mei 1997. De herkansingen van alle vakken uit het derde trimester vinden plaats in de periode van 4 t/m 23 augustus 1997. In augustus kunt u alleen de vakken uit het derde trimester herkansen.

Eindvoordrachten Wiskunde voor de Industrie

Zie onder Stan Ackermans Instituut

STAN ACKERMANS INSTITUUT

Eindcolloquia

* Wiskunde voor de Industrie

- ir. M.F.G. Lebouille ('Een dynamisch model van een ROVER') donderdag 28 november, 10.00 uur, HG 6.05a.
- drs. F.A. Hanneman ('Een praktische evaluatie van de koppeling van geochemische modellen en transportmodellen') vrijdag 29 november, 13.30 uur, HG 6.05a.
- drs. W.G.J.M. Hoffmans ('Niet-lineaire optimalisatie van de performance van Deflectie Units') vrijdag 29 november, 14.45 uur, HG 6.05a.

* Mechatronisch ontwerper

- ir. R.F.J. Reuser ('Champignonpluk: Van handmatige naar machinale oogst') dinsdag 3 december, 16.00 uur, EH 0.01.

Samenvatting:

Er is een conceptontwerp bedacht voor een champignon-oogstmachine.

Het instapmodel onder de wijnen

De Beaujolais Primeur geldt als het instapmodel onder de wijnen: fruitig, fris en soepel. Uitermate geschikt om de bierslepende student aan het gegiste druivensap te krijgen. Deze bijzonder jonge wijn mag vanaf de derde donderdag in november in de winkels liggen. Cursor onderwierp de eerste flessen aan een kritische blik. Nou, ze mochten er zijn! Mooie etiketten, leuk gevormde flessen. Uiteraard stond het proeven ook op het programma. Het testteam riep daarbij de hulp in van het wijngenootschap van de werktuigbouwkundige studievereniging Simon Stevin. *La Société de Dégustateurs* stelden een selectie van zeven Primeurs samen

Dégustateurs legt uit: 'Je kunt de druiven heel laten in plaats van ze te persen. De gisting vindt dan vooral in de druif plaats. Het levert zo een bouqueteuse, jong drinkbare wijn op zonder veel tanine.' Deze methode kent wel haar keerzijde, het komt namelijk de houdbaarheid niet ten goede. Bovendien doen hardnekkige geruchten de ronde dat de wijnmakers hun scheikundedoos wel eens te hulp willen roepen om hun vinologische creatie wat 'op te leuken'.

Dédain

De wijnboeren uit de Beaujolais brengen ongeveer eenderde van hun oogst als 'Primeur' op de markt. Dit product mag zich van wege zijn makkelijk in de mond liggende smaak in een grote populariteit verheugen. Echter: vooral bij de beginnende wijnrinker. De gevorderden kijken toch met enig dédain op dit instapmodel neer. De Primeur-regio bestaat uit twee gebieden: de Beaujolais en de iets noordelijker gelegen Beaujolais Villages. Deze laatste geldt als de betere. *La Société des Dégustateurs* doet wijnspecialist 'Henri Bloem' aan om twee Primeurs uit de duurdere prijsklasse aan te schaffen. Een gewone en een Villages. 'Heel verschillend van karakter', merkt de verkoper op. Dat klopt: ze eindigen aan weerszijden van de testladder. Een erg goed, maar de andere bijzonder slecht.

Vier leden van *La Société des Dégustateurs* showen het jonge, soepele testmateriaal.
Foto: Bram Saeys

Henri Bloem's *Chateau de Boisfranc* kan het testteam niet bekoren. 'Er zit een beetje prik in', 'Een typische Chateau-Migraine', 'Het bijt op de punt van mijn tong'. Deze op-een-na-duurste wijn (fl. 8,95) eindigt diep in de kelder van het klassement. De andere fles uit deze winkel kan zijn prijs wel goed maken. De *Villages Nouveau George Duboeuf* is met zijn fl. 13,95 veruit de duurste uit de selectie, maar eindigt ook ruim voor het peleton. 'Hier wordt ik stil van, streelt de tong', 'Vol fruitig bouquet', mompelen de connaisseurs eerbiedig.

Limonade

De nummers 4, 5 en 6 van de ranglijst ontlopen elkaar niet zo heel erg veel in waardering. Bij deze Beaujolais komt wel het verschil tussen de ervaren wijnrinkers en de beginnelingen duidelijk naar voren. Zo blijkt Albert Heijn's *Villages Chapelle de Guinchay* een wijn voor de liefhebber. Vooral de kenners weten hem te waarderen: 'Lange nasmaak', 'Soepele af-

dronk', 'Vrij fruitig', klinkt het geroutineerd. De amateurs op wijngebied schatten hem een stuk lager in, getuige 'Kotsbaar' en 'Wrang'. Voor de *villages* van Curio geldt het omgekeerde. De connaisseurs vinden het maar bocht: 'Smakeloze limonade', terwijl de beginners er beter over te spreken zijn. Curio's andere Primeur *Domaine de la Grange Menard* valt in beide kampen niet echt in de smaak.

De nummers twee en drie doen het zowel bij de ervaren als onervaren wijnrinkers redelijk. Ook deze wijnen ontlopen elkaar niet zoveel in waardering. Gemiddeld doet Albert Heijn's *Cas Spijkers* ('Drinkbaar', 'Wat vollere wijn') het iets minder goed dan Hema's *nouveau* ('Vrij aardig', 'Prettig'). De eerder genoemde *Village Nouveau George Duboeuf* komt veruit als beste uit de bus. Beide kampen waarderen hem. Maar hij kost dan ook nogal wat. De kenners kunnen uitstekend hun slag slaan bij de Albert Heijn, maar moeten wegblijven bij de Curio. Iemand die zijn eerste schreden

Voor deze test meldden zich elf proevers. Ieder kreeg zeven genummerde Beaujolais Primeurs voor zich, zonder te weten welke merken ingekocht waren. Men moest deze op volgorde zetten, van slecht naar goed, zonder met anderen te overleggen. Uit deze elf rijtjes werd een gemiddelde volgorde bepaald. Een gemiddelde volgorde zegt nog niets over de smaakverschillen. Daarom probeerden de testers de smaken zo goed mogelijk te omschrijven. Deze omschrijvingen zijn in de tekst vermeld.

op dit gebied zet en niet veel wil uitgeven, moet naar de Hema. Curio's *Domaine de la Grange Menard* en Henri Bloem's *Chateau de Boisfranc* kunt u met een gerust hart in de winkel laten staan. Hier zit niemand op te wachten. Ook blindstaren op de aanduiding *villages* helpt niet om de betere Primeur van zijn iets mindere collega's te onderscheiden.

Plaats	Naam	Winkel	Prijs	Gem. waardering (schaal 1-7)
1	Villages Nouveau George Duboeuf	Henri Bloem	13,95	5,5
2	Nouveau	Hema	6,95	4,6
3	Cas Spijkers	Albert Heijn	6,95	4,5
4	Villages	Curio	5,95	3,8
5	Domaine de la grange Menard	Curio	4,95	3,7
6	Villages Chapelle	de Guinchay	6,95	3,6
7	Chateau de Boisfranc	Henri Bloem	8,95	2,2

door Maurice Schaeken

Wie van variatie in druivensoorten houdt, moet niet naar de Beaujolais-streek, een onderdeel van de Bourgogne, gaan. Daar groeit maar één type: de Gamay. Of preciezer: de *gamay noire au jus blanc*, vullen *les dégustateurs* aan. De naam zegt het al: een zwarte druif met veel kleurloos vruchtvlies. Oorspronkelijk stamt deze vrucht uit het Midden-Oosten. De Romeinen en later de Benedictijner monniken verspreidden de variant. Ooit stond de hele Bourgogne ermee vol. Maar hertog Philippe le Hardi verbande de Gamay uit zijn gebied. Alleen het zuidelijke gedeelte, de Beaujolais, bleef gespaard. De druivenstokken vonden daar hun toevlucht. Vandaar de uniforme beplanting van deze regio. Wijn moet rijpen. Te jonge wijn is namelijk te wrang om te drinken. Tanine, een stof die vooral in de druivenschil voorkomt, veroorzaakt deze bittere smaak. Alleen de tijd kan dat verhelpen. Echter, liggende wijn is vastgelegd kapitaal en kost dus geld. Er bestaan echter manieren om de tijd een handje te helpen. *La Société des*

ESMG Quadrivium in concert

Zaterdag 14 december vindt het halfjaarlijkse concert plaats van ESGM Quadrivium in de St. Catharinakerk. ESGM bestaat uit studenten van de TUE en de Fontys Hogescholen. Zij houden zich op actieve wijze bezig met allerlei muziekstijlen, van klassiek tot pop, jazz en funk, onderverdeeld in vier vaste ensembles. Zo is er het koor Vokollage, het blazersensemble Auletes, het blokfluitenensemble Sambuca en het strijkersensemble Ma Non Troppo. Tijdens het concert van 14 decem-

ber speelt het blazersensemble Auletes 'Polish Christmas Music' van Johan de Meij en worden samen met het koor Vokollage delen uit de musical 'Chess' uitgevoerd. Onder begeleiding van Ma Non Troppo zingt Vokollage een oratorio van Saint Saëns. Het strijkersensemble Ma Non Troppo speelt de St. Pauls Suite van Gustav Holst en het blokfluitenensemble Sambuca de Dansjes ter Psychoree van M. Praetorius. Met enkele leden van Auletes zal Sambuca 'Canzon XIV' van Gabriëli ten gehore brengen. Het concert vindt plaats op zaterdag 14 december, om 20.15 uur in de St. Catharinakerk. De entree-

prijs bedraagt fl. 7,50. Voor studenten is de toegang gratis. Bel 2432808 voor reserveringen.

Wiskundecompetitie voor studenten

Onder auspiciën van het Wiskundig Genootschap wordt er een

universitaire wiskundecompetitie gehouden voor Nederlandse en Vlaamse studenten. Ook groepen kunnen deelnemen. De competitie bestaat uit het oplossen van een aantal problemen. De opgaven zijn verkrijgbaar bij dr. Aart Blokhuys, HG 9.88, tst. 2633. Vanaf 1 december zijn de opgaven ook te vinden op Internet: <http://aw.twi.tudelft.nl/umc/>. Tussen 1 december en 15 januari moeten de oplossingen binnen zijn bij Blokhuys. Het raadplegen van literatuur is toegestaan. Er is een prijzenpot beschikbaar voor de beste oplossingen. De prijsuitreiking vindt plaats tijdens het Nederlands Mathematisch Congres op 3 en 4 april 1997 te Wageningen.

Tuinverlichting voor de Hema

De Hema houdt jaarlijks een ontwerpwedstrijd voor studenten. Dit jaar looft de Hema fl. 5.000,- uit voor diegene die het beste ontwerp maakt voor een tuinverlichting. Ook zijn er nog een tweede en derde prijs te vergeven, alsmede enkele eervolle vermeldingen, die elk goed zijn voor duizend gulden. Behalve de aan-

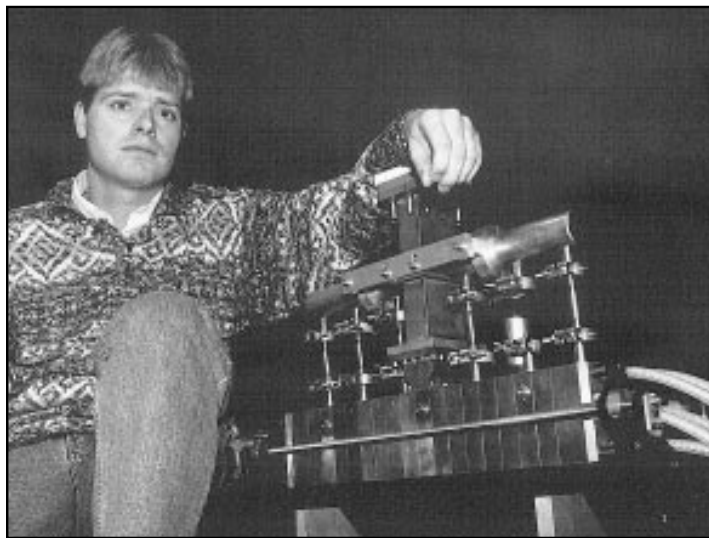
trekkelijke geldprijs, is gebleken dat het winnen van deze ontwerpwedstrijd vaak een opstapje naar een carrière betekent. De tuinverlichting moet los te plaatsen en te verplaatsen zijn. De energiebron kan elektriciteit (ook zwakstroom) of zonne-energie zijn. Inschrijven kan tot 20 december bij het secretariaat van de Hema-Ontwerpwedstrijd, tel. 076-5205913.

Een racebaan voor elektronen

Eind oktober promoveerde Rard de Leeuw met zijn proefschrift *The accelerator injection chain of the electron storage ring EUTERPE*. EUTERPE staat voor: Eindhoven University of Technology Ring for Protons and Electrons. Zo luidt de omvangrijke naam van de elektronen-opslagring waar momenteel bij de faculteit Technische Natuurkunde aan gewerkt wordt. In zijn proefschrift beschrijft De Leeuw de versnellingsketen die de elektronen doorlopen voordat ze de ring in worden geïnjecteerd.

door
Miguel
Alvares

Euterpe is toevalligerwijs ook de naam van één van de muzes uit de Griekse mythologie, verantwoordelijk voor de bescherming van de muziek. Een grappige overeenkomst tussen deze muze, die wordt voorgesteld met een dubbele fluit, en EUTERPE is het feit dat de opslagring gebruikt zal worden voor de opslag van twee deeltjes: protonen en elektronen. Daar houdt de vergelijking echter ook mee op. EUTERPE zal namelijk niet gebruikt worden om muziek mee te maken. De opslagring zal een omtrek van ongeveer veertig meter hebben. Naast een keten voor acceleratie en injectie van de deeltjes zal de ring onder andere bestaan uit een aantal magneten, nodig om de deeltjes in de juiste baan te houden. Aanvankelijk was de ring ontworpen met als enig doel het verrichten van bundeldynamische studies. Deze studies zijn met name van belang bij het werken met intern geladen deeltjesbundels. Denk hierbij aan elektronenbundels bij vrije elektronen lasers. Al vlug realiseerde men zich echter dat de ring ook bruikbaar was voor onderzoek met synchrotron straling. Synchrotron straling is straling die vrijkomt als een elektronenstroom een bocht maakt. Deze straling biedt het voordeel dat het in tegenstelling tot bijvoorbeeld laserstraling een heel breed spectrum kan

Rard de Leeuw met de door de CTD geconstrueerde cavity van de Race Track Microtron Eindhoven.
Foto: Michael Broekmeulen

bestrijken. Synchrotron straling kan daarom worden gebruikt voor een groot aantal onderzoeksdoeleinden, zoals bijvoorbeeld voor materiaalanalyses, fotochemie en atoomfysica. Wanneer EUTERPE af is zal deze dan ook gebruikt worden voor drie doeleinden. Allereerst als bron voor synchrotron straling. Daarnaast voor haar oorspronkelijke doel, bundeldynamische studies, en uiteindelijk als basis voor studies door studenten, afgestudeerden en promovendi.

Schenking

Zoals eerder gezegd bestaat EUTERPE onder andere uit een aparte acceleratie- en injectieketen. Deze keten is nodig omdat de deeltjes van te voren eerst versneld dienen te worden tot een energie van 75 MeV. De opslagring zal namelijk elektronen bevatten met een energie van 400 MeV een stroomsterkte van circa 100 mA. Nieuwe elektronen kunnen niet zomaar in deze ring worden geïnjecteerd en moeten dus eerst de versnellingsketen doorlopen.

Het werk dat De Leeuw heeft verricht, bestond voornamelijk uit het doorrekenen van deze keten en het opstellen van modellen voor het gedrag van de deeltjes in de diverse versnellingsstructuren. Versnelling vindt bij EUTERPE in drie stappen plaats. De Leeuw: 'Je zou de elektronen natuurlijk, met behulp van een groot vermogen, in een rechte lijn van een paar honderd meter kunnen versnellen naar de gevraagde energie. Omdat we noch over het vermogen noch over de ruimte beschikken, moet het op een andere manier.' De

die tegenover elkaar staan opgesteld, en een versnellingsstructuur, de zogenaamde *cavity*. Dit geheel meet zo'n 2,5 bij 1,5 meter en staat opgesteld in de hal van het Cyclotron-gebouw, net als de linac.

Atletiekbanen

Wanneer elektronen uit de linac in de RTME worden geïnjecteerd, worden deze in de *cavity* versneld. Vervolgens worden ze eerst door de ene magneet 180 graden omgebogen en reizen terug tot de andere magneet bereikt wordt, die ze weer naar de *cavity* toe keert. De banen die de elektronen afleggen hebben iets weg van atletiekbanen, met het verschil dat deze banen steeds groter worden bij iedere ronde die de elektronen afleggen (dit als gevolg van de toegenomen energie). Na dertien ronden door dit apparaat worden de elektronen geëxtraheerd en naar de opslagring toe geleid. In tegenstelling tot een klassieke racetrack microtron staan de twee ombuigingsmagneten niet recht tegen over elkaar. De Leeuw: 'Als de twee magneten gewoon evenwijdig tegenover elkaar staan, is het ontwerp heel gevoelig. De magneetvelden moeten dan zeer homogeen zijn. Het duidelijk 'fout' (onder een kleine hoek, -MA) plaatsen van de magneten in de RTME en het gebruik van een variërend veld maakt de racetrack een stuk minder gevoelig voor fouten in het magneetveld.' In zijn proefschrift concentreert De Leeuw zich onder andere op de koppeling tussen de linac en de RTME. In beide vindt versnelling plaats door middel van radiofrequente structuren. Bij de linac is er sprake van een lopende golf versnelstructuur, terwijl in de RTME er versneld wordt met behulp van een staande golf versnelstructuur. Bij beide vindt voeding plaats door middel van een gepulst magnetron. Omdat er sprake moet zijn van synchrone versnelling moeten deze twee bronnen goed op elkaar zijn afgestemd. De koppeling tussen deze twee wordt door De Leeuw beschreven en geëvalueerd.

Rekenprogramma's

Ook de staande golf versnellingsstructuur van de RTME wordt door De Leeuw uitgebreid besproken.

Deze versnellingsholte of *cavity* bestaat uit een aantal acceleratie- en een aantal koppelingcellen, gemaakt van speciaal zuurstof-vrij koper met een lage weerstandscoefficiënt. Hoewel de structuur, niet meer als een halve meter lang, er vrij robuust uitziet, is zij vrij gevoelig. De maten van de cellen moeten op honderdsten van millimeters nauwkeurig zijn. 'Als ik hier een beetje flink aan trek kunnen we hem weggooiden', vertelt De Leeuw. En daarmee een bedrag van circa 100.000 gulden. De Leeuw presenteert in zijn proefschrift een numeriek model van deze *cavity*. Rekenwerk hieraan is verricht met behulp van twee verschillende rekenprogramma's: Mafia en Superfish; respectievelijk een 3D- en een 2D-rekenprogramma. Een 3D-programma was nodig om de koppeling tussen de verschillende cellen te berekenen. Omdat Mafia echter niet altijd accurate resultaten leverde, vond combinatie met een ander programma plaats om toch een exact model te verkrijgen. In zijn proefschrift verwijst De Leeuw overigens regelmatig naar het werk van ex-promovendi die voor hem op de verschillende onderdelen van de versnellingsketen zijn gepromoveerd. Hij vindt het namelijk belangrijk om te benadrukken dat dit geen éénmans-karwei was. 'Dit onderwerp is een kwestie van samenwerking. Dit proefschrift is tot stand gekomen met de hulp van een heleboel mensen, die ik dan ook zeer dankbaar ben. Met name de Centrale Technische Dienst, die ook verantwoordelijk was voor de constructie van de *cavity*.'

De bedoeling is dat de gehele ring uiteindelijk in de hal van het Cyclotron-laboratorium komt te staan. De eigenlijke constructie van de ring is nog niet begonnen, maar de nodige magneetcomponenten zijn reeds geconstrueerd. Helaas is het niet zeker of EUTERPE ooit wel afgebouwd zal worden. Alhoewel de versnellingsketen bijna af is, is de bouw van de eigenlijke opslagring onzeker, vanwege een gebrek aan sponsoring. Maar al gaat de bouw van de ring zelf niet de door, met de constructie van de versnellingsketen is in ieder geval al wat bereikt, vindt De Leeuw. 'We hebben nou bewezen dat het mogelijk is om op deze manier de elektronen te versnellen.'

Sport kort

Binnenkort

Indoor tenniscursussen

Alle tenniscursussen in de periode december '96 t/m maart '97 worden binnen gegeven. Er wordt in deze cursus met tien, in plaats van met twaalf deelnemers per cursus gewerkt. Zowel bij de beginners als in de F2-groepen (half-gevorderden) is nog plaats. De cursussen beginnen 2 december. Inschrijven kan op de computer op de portiersbalie van het sportcentrum.

Uitslagen

Hajraa 1 wint weer

Mannen 1 blijft goed draaien in de competitie. Afgelopen weekend was Saturnus met 3-1 de klos. Vrouwen 1 moest tegen de nummer 2 een ne-

derlaag incasseren, maar revanceerde zich zondag in de beker met een 3-0 winst. Vrouwen 2 verloor ook in de competitie, maar kon in de beker ook een winstpartij noteren tegen Tamar 1. Mannen 3 draait de zaak om. Ze wonnen in de competitie, maar konden het in de beker niet bolwerken tegen de koploper in de promotieklasse (1-3). Vrouwen 3 behaalde een knappe overwinning op Polaris.

Kampioensrace Oktopus

De zesde wedstrijd van de mannen van Oktopus 1 was tegen Zephyr uit Bladel. Deze tegenstander toonde inzet, maar was in de persoonlijke duels duidelijk de mindere. Vandaar dat ook zonder echt geweldig spel de eindstand 30-14 in het voordeel van Oktopus werd behaald. Oktopus gaat nu in de 2e klasse samen met Wanroy aan kop. Gezien het feit dat beide ploegen nog maar één punt

hebben laten liggen, is het duidelijk dat iedere fout fataal kan zijn in de race om het kampioenschap.

Winst voor Thêta

De Hel van het Noorden deed haar naam dit jaar eer aan. Deze nationale roeiwedstrijd over zes kilometer is traditioneel de laatste wedstrijd voor de winter. De Eindhovense roeiers moesten tijdens hun ontmoeting met de nationale roeitop afgelopen zondag tevens de kou en harde wind weerstaan op het Eemskanaal in Groningen. Jeroen Spaans en Laurens van Graafeiland behaalden voor ESR Thêta de overwinning in de Lichte Senioren-A-twee-zonder. Met 25.26 waren zij minder dan een seconde sneller dan Njord uit Leiden, die pijnlijk naast de winst zetten. Skiffeur Johan de Haan bezette de derde plaats in het Lichte Senioren-A-veld. De jonge skiffeur Dirk Lippits eindigde als vierde in het Senioren-A-

veld, dat gewonnen werd door Martijn van der Schoot van roeivereniging De Dordtse. Van der Schoot is de combi-partner van Thêta's geblesseerde topskiffeur Gerard Egelmeers. Drie weken geleden verastten Egelmeers, Van der Schoot, Van Graafeiland en Spaans vriend en vijand door bij de november-vieren in de Senioren-A-vier-met-stuurman beslag te leggen op de eerste plaats.

Totelos 1 en 2 onderuit

Totelos 1 (vijfde plaats) moest het afgelopen week opnemen tegen de koploper Hans Mol Sports in Dordrecht. Er werd goed gespeeld, maar dankzij de scheidsrechter en eigen foutjes kwam men op een 4-1 achterstand. Toen begon een geweldige inhaalrace, wat leidde tot 4-3 op vijf minuten voor het einde. Deze laatste minuten werd de nummer 1 helemaal weggespeeld en werden veel kansen gecreëerd, maar

helaas scoorde men niet meer. Totelos 2 staat op de tweede plaats en moest het eveneens opnemen tegen de koploper, Schoenenreus 2, in Veghel. Deze wedstrijd werd met 5-4 verloren. Met het derde team gaat het niet zo best dit seizoen, en de laatste wedstrijd werd ook weer verloren met 6-2 tegen 't Vrachttje 2. Het vijfde team behaalde afgelopen vrijdag eindelijk de tweede overwinning met 4-3 tegen Tongelre 4.

Agenda

December

- 7 Samourais Int. judo/karate-toernooi, Eindhoven
- 16/19 Van Lint StudentensportWeek, Eindhoven
- 23 Voorronden NSK Korfbal, Eindhoven

Schuimbekken

Okee, Snor. Schenk nog eens vol, we hebben wat te vieren! De tapper van de Schuimkraag veegde zijn handen af aan de roodwit geblokte theedoek die hij aan zijn riem had hangen en pakte de lege glazen van Bart en de Slak. 'Zo jongens, da's mooi dat jullie wat te vieren hebben en boven-

dien goed voor de omzet niet-waar.' Terwijl de Snor de twee glazen voltapte, keek hij zorgelijk naar zijn lege kroeg. Gelukkig lieten zijn vaste studenten het niet afweten. 'En, wat is de reden voor het feestje vandaag?' 'Hahaha, we hebben morgen tentamen', gielden de twee maten op hun krukken. De Snor keek het tweetal vertwijfeld aan. Studenten, hij zou ze wel nooit begrijpen. 'Eeh, tja, da's fijn voor jullie jongens.' Bart en de Slak rolden bijna van hun kruk van het lachen. 'Sorry Snor, ik zal het even uitleggen', begon Bart toen hij weer een beetje bijgekomen was. 'De Slak en ik hebben morgen hetzelfde klote-tweedejaarsvak. Het wordt mijn derde keer en jouw...' Hij keek de Slak aan. 'Haha, mijn...', de Slak proestte het uit, 'mijn zesde keer!' De Snor schonk bij uitzondering voor zichzelf een whisky in. De

goedkoopste, dat wel. 'Ik denk niet dat ik het al begrijp.' 'Nou, het zit zo', begon de Slak te vertellen, 'ongeveer een maand geleden hadden wij een discussie met Sander. Hij had net studie-begeleiding gehad, was dus flink over de zeik, dat begrijp je.' 'Ja, ja', knikte de Snor. 'Hij zat maar te kankeren op die vent', vervolgde de Slak, 'dat ze er alleen maar zijn om tegen je aan te zeuren als het kut gaat met je studie. Een soort moeders, maar dan betaald door de TUE, snappie?' De Snor snapte het. 'Dus, wij niet flauw', nam Bart het verhaal over, 'we gaan even flink tegen hem in. Dat die heren prima werk doen en dit en dat. Effé goed stangen. Kan Sander niet tegen, weet je.' De Snor wist het. 'Noem eens één goed ding dat die grafiekentekkers doen dan, begon Sander toen te roepen.' 'Ja precies', zei de Slak, 'en toen stond ons Bartje met zijn bek vol tanden. Schenk trouwens nog eens in. 'Maar ik zei toen dus: Die studie-

schema's die ze je in het eerste jaar geven, die zijn toch best nuttig.' Bart interrumpeerde: 'Kan je het je voorstellen Snor? Uitgerkend de Slak die zoiets zegt! Ik kon m'n lachen nauwelijks houden. Sander geloofde het natuurlijk ook niet. Dus die stelde een wedje voor. Wij moesten maar eens volgens een schema studeren en dan zou hij het op zijn gewone manier doen.' De Slak knikte: 'De avond tevoren tot diep in de nacht stressen dus. Anyway, Sander zette een bak Palm de man in, dus Bart en ik hebben vier weken lang in de bieb zitten blokken.' 'Alles af', vulde Bart aan, 'boek, dictaat, opgaven, oude tentamens en een volle avond tijd over.' 'Als het maar om bier gaat', zei de Slak, 'en Sander zit nu nog lekker te stressen. Reden zat voor een feestje dacht ik zo.' De Slak gaf de lege glazen demonstratief aan de Snor: 'Neem zelf ook wat. Maar het is wel onze laatste. Morgenvroeg moeten we om negen uur even een

vakje inkoppen!' Het werd niet echt de laatste voor Bart en de Slak. Niet écht helemaal nuchter, maar toch ook niet al te laat kroop de Slak in zijn bed. Hij voelde zich goed. Hij had Sander goed beetgehad en morgen ging hij eindelijk dat struikelvak binnenslepen. Het leek of hij er pas vijf minuten inlag toen de wekker ging. Of was het de telefoon? Het was Bart. 'Goemorgen Slakkie. This is your wake up call. Die bak bier die ik van Sander krijg, gaan we samen opdrinken. Ik ga hem namelijk van jou krijgen, sufkop. Het tentamen was trouwens een eitje...'

Prati

Schuimbekken is een wekelijks terugkerend feuilleton over een groep studenten, die als vaste uitvalsbasis voor hun activiteiten het café De Schuimkraag hebben.

Cursiefjes

Cursiefjes moeten donderdag voor 15.00 uur bij Cursor (HG 1.19) worden aangeleverd met directe betaling. Een advertentie van maximaal 25 woorden kost fl. 5,-, waarbij één woord vet gedrukt wordt. Advertenties met een commerciële waarde boven fl. 15.000,- worden geweigerd.

Aangeboden

Te huur: 1 Sinterklaas- en 2 Pietenpakken, fl. 75,- per stuk. Toestelnummer 4379 (STVN J.D. van der Waals).

Tv-reparaties, goed, snel en voordelig. Bij zelf brengen en halen, worden geen voorrijkosten berekend. Tel. 2430696.

Ook voor inruil-tv's vanaf fl. 75,- en tv-onderdelen.

Blad **teknafel** (A1-formaat) met linkshandige tekenmachine (Exact), fl. 250,-. Tst. 4488 of 2462669.

Kom naar het **LAC** als je alles wil weten van solliciteren en de arbeidsmarkt. Volg een sollicitatietraining of kom bedrijfsmateriaal ophalen! Je vindt ons in het Hoofd gebouw kamer 0.02-0.04.

Gebruikte meubels, huishoudelijke artikelen, elektrische artikelen, curiosa. Iedere zaterdag geopend van 10.30 tot 14.00 uur. Stichting Stedencontact Eindhoven-Bialystok, Vijfkamplaan 6 (Woensel), Catherinastraat 10 (Centrum). Eigen parkeergelegenheid!

Beëdigd vertaalster Engels corrigeert uw **Engelstalige** publicatie, proefschrift, rapport en (afstudeer)verslag tegen een gunstig tarief. Tst. 2970 of 0492-661036.

Ga je binnenkort afstuderen? Kom dan naar het **Loopbaan Advies Centrum** om je te oriënteren! Hier is veel informatie beschikbaar over de arbeidsmarkt! Je vindt ons in het Hoofd gebouw kamer 0.02-0.04.

Luidspreker-units Eton 7-380/32 HEX (evt. met filterschema), tevens damesfiets trommelrem fl. 100,-; racefiets Raleigh fl. 200,-. Bel 2458224.

Pentium 200 desktops, 85 cd-romdrive; **Pentium** 100 notebooks, 65 cd-romdrive. Tel. 010-4528536.

(Globaal) **video-conferencen** op lokaal tarief! Tijd om op te stappen! Tel. 010-4528536.

Moeilijk hè, een Sinterklaascadeau zoeken. Gelukkig verkoopt het Reduktieburo nu haar eigen **cd-bonnen**. Daarmee zit je altijd goed. NB, de gelukkige ontvanger hoeft geen RB-lid te zijn.

Gevraagd

Herenmodellen, beschikbaar op dinsdagochtend om haar te laten wassen & knippen (evt. föhnen) door leerlinge **Haarstylistencollege**, Hessenkasselstraat, tegen geringe vergoeding (fl. 4,40). Info: 0492-342963 (Linda Vissers).

Wil je al die theorie nu wel eens in praktijk brengen? Als brancher op het **Reduktieburo** beheer je je eigen stukje winkel, van onderhandelen/inkopen t/m verkopen. Solliciteer nu.

Makro zelfbedieningsgroothandel cv zoekt studenten voor 2 ochtenden of 2 avonden per week. Eigen vervoer noodzakelijk. Bel voor **sollicitatieformulier** Makro Best, tel. 0499-366803.

Kamers

Kamer, 18 m², **gemeubileerd + tv**, te huur voor 4 maanden vanaf 1 januari ivm stage in buitenland. Huur fl. 300,- pm. Tel. 2517728 (Robin).

Voor serieuze **niet-rokende** student: gestofeerde kamer (6x3m) beschikbaar. Geen kookgelegenheid, weekends en vakanties afwezig. Fl. 335,-/mnd. Tel. 2113186.

Te huur per 1 december: **zolderkamer**, ± 18 m², fl. 350,-, in rustig studentenhuus, bel 2452402 (na 18.00 uur, Raymond).

Met **spoed** gezocht: woonruimte in Eindhoven uiterlijk per 1-12-96. Tel. 053-4334812 (Jeroen Vogelzang).

Studente bedrijfskunde zoekt kamer in **gezellig** studentenhuus in Eindhoven ivm stage bij Philips (per 1 jan t/m juni/juli '97). Tel. 050-5712950 (Anette).

Anders

Heb je internationale ambities? Dan is een lidmaatschap of bestuursfunctie bij **Interactie** iets voor jou! Info: 046-4424569 (Idwer) of 2447800 (Marjan).

Ook zin in **Jetje**? Kom dan meedoen op de open training van handbalvereniging Oktopus; 12 december, 19.30 uur, sportcentrum. Meer info? Bel 2528805 (Johan).

Studenten **handballen** bij Oktopus! Kom ook langs op onze open training op 12 december, 19.30 uur, sportcentrum (sportkaart niet nodig).

Meer info? Bel 2573735 (Helmi).

Zin in **volleybal** op recreanten-niveau? Schrijf je dan nu in voor de interne volleybalcompetitie van de TUE! Inl. 2484433 (Sander).

Sterk in je (werk)schoenen staan bij uitzendwerk? Haal de gratis folder **'Inzicht in uitzendwerk'** van de ESVB (W-hal 1.37c) en laat niet over je lopen!

Inschrijven voor de **Batavierenrace** kan nog vandaag en morgen. ESSF. Tst. 3232.

Thétanen opgelet: 24 jan - 2 feb skireis '97 naar Praloud (Frankrijk) voor fl. 440,-. Inschrijven tot 1 december.

Thétanen opgelet: skireis '97, incl reis, appartement, skipas, lunch etc. Voor meer info, vraag het de VAK of bel 2516653 (Leonie) of 2437388 (Harold).

Skiën en snowboarden met **Sportura** va. fl. 299,- incl. reis, app., skipas en eten. Bel voor folder: 2571748 (Martijn of Harriët).

Van Lint Studenten Sportweek: van 16 t/m 19 dec: sporten en daarna gezellig een pilsje. Inschrijven bij de portier van het sportcentrum.

Badminton, basketbal, cross, frisbee, klimmen, squash, tafeltennis, tennis, volleybal, waterpolo, zaalhandbal, zaalhockey, zaalvoetbal: de **Van Lint Studenten Sportweek**, 16 t/m 19 december op het sportcentrum.

Inschrijven voor **Van Lint Studenten Sportweek** t/m 12 december bij de portier van het sportcentrum. Kosten: fl. 5,- per team per sport.

Leen een CD! CD-uitleen **'de Discotheek'** in de centrale hal (HG) biedt een keuze uit 3100 titels voor slechts fl. 1,- tot fl. 1,50. Nieuw zijn: Tricky - Pre-Millennium Tension; Iron Maiden - Best of the beast (2CD); PJ Harvey - Dry; Soulwax - Leave the story untold; Ugly Kid Joe - Motel California; Tool - AEnema; The Tea Party - Alhambra; Blind Melon - Nice; Mad dog loose - Material sunset; Boof - Cheap dinner; Sebadoh - Harmacy.

Bij het **LAC** kun je gratis je sollicitatiebrief laten beoordelen! (HG 0.02-0.04).

Atletiekvereniging Asterix is haar **finish-vlag** kwijt: groot wit doek met een Asterixpoppetje. Gezien of gevonden? Bel sportcentrum tst. 3232, of 2437671, en laat een boodschap achter voor Asterix.

VBOK helpt, bij ongewenste zwangerschap, na een abortus of miskraam. Bel de hulplijn 06-0730, dag en nacht.

In januari gaan de nieuwe **sollicitatietrainingen** bij het LAC weer van start! Kom je snel inschrijven! (HG 0.02-0.04).

Integrand heeft nieuwe werkopdrachten

voor **ambitieuze** studenten. Heb je interesse, bel dan nu tst. 3395 (Pauline) of kom even langs in het Alphacentrum (t.o. Paviljoen), kamer 53.

Comercieel

Wassalon de Wasbeer: dagelijks open van 08.30 - 22.00 uur. Voor het zelf wassen en drogen van al uw was. Voorbeeld: 6½ kg was, incl. waspoeder voor fl. 7,50 (klaar in 30minuten). Drogen: fl. 1,- per 10 minuten (droog in 20 minuten). Ook grotere machines voor grotere stukken. Wassalon de Wasbeer, Schootsestraat 103, Eindhoven-Strijp, tel. 2550063.

Cursor aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsnemen van de advertenties.

Mensa

MAANDAG 2 DECEMBER

Heldere kippensoep
Stamppot zuurkool of gekookte aardappels
Gestoofde witte kool
Rookworst of een speklapje
Apart speksaus
Wortelsalade
Fruit of vla met slag

DINSDAG 3 DECEMBER

Gebonden groentesoep
Slavink of braadworst
Apart mosterdsaus
Rode kool of snijboontjes
Gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of vla met slag

VEGETARISCH

Gebonden groentesoep
Hachée van temphe
Rode kool of snijboontjes
Gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of vla met slag

WOENSDAG 4 DECEMBER

Heldere tomatensoep
Gebakken vis of
Tartaartje met gebakken uien
Apart remouladesaus of braadsaus
Frites of gekookte aardappels
Worteltjes/doperwtten of spruiten
Witte koolsalade
Fruit of vla met slag

VEGETARISCH

Heldere tomatensoep
Vegetarische burger, remouladesaus
Frites of gekookte aardappels
Worteltjes/doperwtten of spruiten
Witte koolsalade
Fruit of vla met slag

DONDERDAG 5 DECEMBER

Gebonden uiensoep
Peperburger of een gehaktbal
Apart pepersaus
Spertzieboontjes of tuinboontjes
Gekookte aardappels
Rode koolsalade
Fruit of vla

VEGETARISCH

Gebonden uiensoep
Kaas-groenteburger
Apart pepersaus
Spertzieboontjes of tuinboontjes
Gekookte aardappels
Rode koolsalade
Fruit of vla

VRIJDAG 6 DECEMBER

Erwtensoepp
Kotelet bonne femme of kip grand mère
Apart braadsaus
Bietensalade
Fruit of vla met slag

Wijzigingen voorbehouden

Bekijk 't maar

Nutteloos

Bekend op het Net zijn de sites met de pagina's van de week. Leuke, interessante of vreemde pagina's worden onderscheiden met een linkje en mogen zich hot

site of the week noemen. Er is echter ook een site met nutteloos materiaal. De useless pages. In 1994 startte deze pagina, nadat de maker ervan op 'Kenny Z's CD-list' stuitte. Een pagina waarop voornoemde Kenny Z. zijn volledige

CD-verzameling had ingetikt, resulterend in dertig kilobytes Michael Jackson, Madonna en Bon Jovi. Bedankt Kenny! Deze pagina stond aan de wieg van de useless pages. Niet dat alle vermelde pagina's slecht zijn, ze voegen alleen totaal niets toe aan het Net. Wie een pagina tegenkomt en denkt 'Oh god, wat kan dit me nou schelen?', is waarschijnlijk op een goede nominatie gestuit. Visjes die de tijd aangeven, een test om te zien of je een vampier bent, de testikels van beroemde mannen... Inderdaad. De pagina somt het nutteloze goed op, en is daarmee zelf ook nogal waardeloos. Je moet je wel heel erg wanhopig vervelen wil je deze pagina uitgebreid bekijken!

Besurf 't maar

Op Internet staan vaak humoristische artikelen. De plaatsen die besproken worden op deze web-special van Bekijk 't maar zijn te vinden op de volgende adressen: Het woordenboek staat op: <http://www.spirit.net.au/~dan/funny/newsci.txt> De tips voor huisgenoten zijn te vinden op: <http://albrecht.ecn.purdue.edu/~taylor/humor/roommate.html> De instructiebrief voor de jonge bruid tref je aan op: <http://www.texoma.com/~geoff/weird/sex.htm> En de nutteloze pagina verschijnt op: <http://www.go2net.com/useless/>

Wat is dat?

In de wetenschap kom je vaak termen tegen waarvan je de betekenis niet kent. Gelukkig zijn er polytechnische woordenboeken om zo iets snel op te zoeken. Er is ook een alternatieve lijst in omloop, namelijk 'The Fairly Concise New Scientist Magazine Dictionary'. Een universiteit is volgens deze lijst een instituut waar mensen met een intellectuele handicap weggeborgen kunnen worden, ver van de maatschappij vandaan. De theorieën die we op de universiteit verzinnen, zijn slechts een systeem van ideeën bedoeld om iets uit te leggen. Deze ideeën zijn willekeurig gekozen, maar het liefst wel zo dat ze origineel zijn, controversieel, onbegrijpelijk, en ze moeten er

bovendien op papier goed uitzien. Blind is de staat waarin de observator zich bevindt, terwijl hij onderzoek doet, en een programma is een magische spreuk die de computer zo betovert dat hij je input in foutmeldingen omzet. Om niet alleen de technische wetenschap op de hak te nemen wil Bekijk 't maar nog een eervolle vermelding geven aan de omschrijving van 'Aphrasia': Spraakverlies bij sociale wetenschappers als hen gevraagd wordt tijdens een gesprek op een feestje: 'Maar wat is nu eigenlijk het nut van uw onderzoek?'

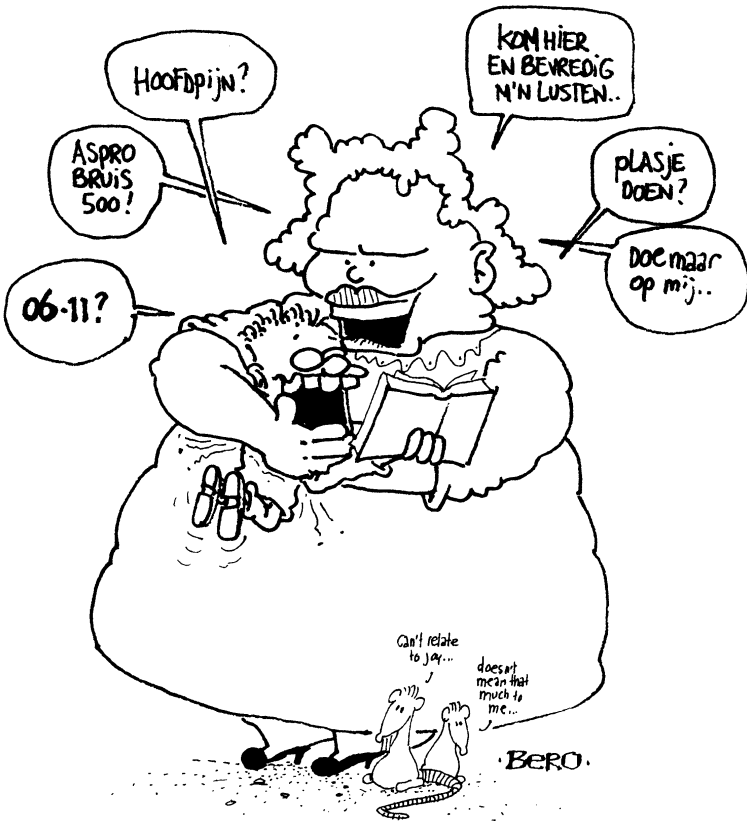
Ouderwetse Cosmo

door Jannigje Gerritzen

moet betalen en voor het eerst de afschrikwekkende ervaring van seks moet ondergaan. Helaas voor de jonge bruid moet ze deze monsterlijke aanval op haar

remd worden. Allereerst kun je ziektes voorwenden, en oeverloos zeuren over nutteloze zaken net voordat je naar bed gaat wil ook goed helpen. Als het dan eentot de slaapkamer is het belangrijk heten uit te doen mogelijk te blijven liggen. Het kan namelijk nog geuren dat de enousiast graaiende echtgenoot ergens over struikelt en zich verwondt. Dat is dan een prachtig ksteef voor die en. Mocht het er dan moet de blijven liggen s en vooral niet activiteit van als opwinding at. Zeuren over oudelijke zaken ad is natuurlijk in, om 's mans ontregelen. Het goed speelt, quentie binnen maal per week Va een jaartje of rouw genoeg ereld gezet om met uit enge geuoee helemaal te stoppen. De man is tegen die tijd zo aan zijn kids gehecht dat hij er niet meer over denkt je te verlaten.

Internet heeft modern te zijn, soms vinden ouderwetse der beelden er alsn toegang. Zo ook een brief van n liefst meer dan een eeuw oud, geschreven in 1894. Hij is opgesteld door Ruth Smythers, geliefde en deu van de eerwaer Smythers, hoge of andere wazig kaanse kerk toe De brief bevat e uitgebreide ins voor de jonge b over hoe zij tijd nachtelijk sam met haar kersv genoot moet on zo iets als de he Cosmopolitan d elke maand ins in bed moet do De instructies van mevrouw Smythers zijn echter iets anders van karakter. Want voor de bruid is de trouwdag behalve de gelukkigste dag van haar leven ook de afschuwelijkste. Na alle aandacht, ceremonie en cadeaus volgt namelijk de gevreesde huwelijksnacht, waarin zij de tol voor het huwelijk

uuten, want ze wordt ervoor beloond met financiële zekerheid en schattige kinderen. Maar om de pijn wat te verzachten en de hoeveelheid seks te minimaliseren heeft mevrouw Smythers wel wat adviezen achter de hand. Mannen willen namelijk wel elke dag erop, als ze niet afge-

Huisgenoten

Je hebt van die huisgenoten die je het liefst meteen de nek zou omdraaien. Kleine foutjes bij kijkavonden zijn immers zo gemaakt en daar kun je jarenlang spijt van hebben. Met de lijst '100 manieren om je huisgenoot in de war te brengen' moet het toch lukken om de ongewenste huisgenoot aardig tot wanhoop te drijven, alhoewel je er wel wat voor over moet hebben. Sommige suggesties zijn echter wel erg vreemd. Overal foto's van kippen ophangen en zodra de nietsvermoedende huisgenoot een ei eet luid protesteren en hem

voor kannibaal uitmaken, is nou niet direct gewoon te noemen. En een nachtwaker huren om je kamer te bewaken terwijl je slaapt, is een dure zaak, alhoewel het de huisgenoot waarschijnlijk wel de koude rillingen bezorgt. Maar sommige adviezen zouden een ongewenste huisgenoot nog wel eens op de vlucht kunnen doen slaan. Zoals het advies enkele messen te kopen, die elke avond te slijpen, terwijl je naar je gehate huisgenoot kijkt en mompelt: 'Spoedig, spoedig'. Of elke avond de video van 'Psycho' bekijken en dan heel opgewonden worden als je huisgenoot onder de douche stapt...

